

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 39
Spalio - October 16, 1987

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Kinija paskelbė, kad Tibeto sostinė Lhasa budistų vienuoliai surengė demonstracijas prie jų vyriausios šventyklos ir reikalavo Tibetui nepriklausomybės. Demonstruojantieji vienuoliai buvo areštuoti ir žiauriai sumušti pagal Vakarų korespondentų žinias. Vėliau demonstravo apie 2000 tibetiečių, akmenimis apmėtydami policininkus ir padegdami policijos stotį. Per riauses trys vienuoliai ir šeši policininkai buvo užmušti. Trečią kartą demonstravo apie 60 tibetiečių, skanduodami jų politinio ir religinio vado Dalai Lamos vardą. Visi buvo areštuoti.

JAV nuo 1940 m. pripažįsta, kad Tibetas sudaro Kinijos dalį, dėlto vyriausybė pritaria Kinijos veiksmams Tibete, o senatas vieningai ją pasmerkė už jos ten vykdomą priespaudą.

Izraelis ir Kinija susitarė palaikyti tarpusavio santykius per jų misijas prie J.T.

Gen. sekretorius Gorbačiovas pareiškė, kad Sov. S-gos ūkiui pakelti yra būtina reikalinga pakelti maisto produktų kainas, nes dabartinės kainos yra daug mažesnės už gamybos išlaidas.

Britanijos karalienė Elizabeth II, atsiliepdama į Fijį salose plk. Sitvari Rabuka įvykdytą perversmą ir krašto konstitucijos panaikinimą, pareiškė, kad ji ir toliau valstybės vadu pripažįsta jos skirtą gen. gubernatorių Ratu Sir Penaia Gamilau.

Nikaragvos sostinės gatvėse vėl pasirodė opozicijos dienraštis La Prensa su tokiu didelių raidžių šūkiu: "Liaudies triumfas: La Prensa necenzūruota!" Vedamajam rašoma, kad Nikaragvos gyventojai niekada nenorėjo ir nenori komunistų stiliaus totalinės diktatūros.

Maskvos Oktibr teatro patalpose "Ogoniok" žurnalo suruoštos laisvos diskusijos žymūs kultūrininkai atvirai svarstė iš Afganistano karo grįžusių karių nusiskundimus, religinį persekiojimą Sov. S-goj, cenzūrą, Aleksandro Solženicyno raštus ir net Chruščiovo veiksmus. Bet nepaisant šito proveržio, policija keliom valandom sulaukė nepriklausomo žurnalo "Glasnost" redaktorius ir konfiskavo rastus žurnalo numerius.

JAV pareikalavus, Sov. S-ga sumažino savo misijos prie J.T. pareigūnų skaičių iki 199, o iki 1988 m. kovo jų skaičius turėtų būti sumažintas iki 170.

Izraelis atmetė Sov. S-gos siūlymą pasikeisti žemiausio rango diplomatinėmis misijomis, kol Sov. S-ga sutiks užmegzti su Izraeliu pilnus diplomatinis santykius.

Popiežius Jonas Paulius II spalio 1 Vatikane atidarė svarstymų sinodą ir paprašė jį svarstyti ne dvasininkų luomo žmonių paprastus ir specifinius uždavinius Bažnyčios bendruomenėje.

Gen. sekr. Gorbačiovas pasiūlė, kad Varšuvos pakto ir Nato valstybės pradėtų pasitarimus dėl karinių veiksmų Baltijos, Šiaurės ir Norvegijos jūros ir vandenynų apie Grenlandiją apribojimo.

Indija ir Pakistanas buvo susirėmę dėl Kašmiro provincijos strateginio Siachen ledyno. Kovos trukusios 3 dienas, bet jokių laimėjimų nei viena nepasiekė.

KRATO IR IEŠKO POGRINDŽIO LEIDINIŲ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 71

KRATOS IR TARDYMAI

Kratė kariškio butą

Kaunas. 1985 m. balandžio 24 d. kauniečio kariškio Juozo Kazalupsko bute, ūkiniame sandėlyje ir kolektyviniame sode buvo padaryta krata.

Kratą vykdė milicijos pareigūnas Vasiliauskas, tartytojas Kavaliauskas, saugumiečiai — Matulevičius ir dar vienas, nepateikęs asmens dokumentų. Kvietiniai — Vinuikovas ir Vinuikova.

Kratos metu paėmė: pagrindinio leidinį "Rūpintojėlis" Nr. 10, kunigų — Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus — fotonuotraukas; brošiūras ir knygas — "Tikėk sau ir tylėk" (pagal LTSR Konstituciją), "Kražių vikaras — kankinys — S. Rimkus", užrašų knygtę, atskirus mašinarščių rašytus lapus, J. Kazalupsko rankraščių, startinį pistoletą...

Prisistatę daryti kratą, pareigūnai pareiškė, jog krata daroma įtriant vagystę, o baigdamai kratą prisipažino, kad ieškojo aparatūros spausdinimo priemonių ir pagrindinio literatūros. Čekistų Matulevičių domino, ar J. Kazalupskas neturi kunigų — A. Svarinsko, S. Tamkevičiaus, Jono Kaunecko, Petro Našlėno ir kt. — pamokslų įrašų.

Pasirašyti po kratos protokolo J. Kazalupskas atsiskakė. Krata truko 5 valandas.

Gąsdina saugumo požemiais

Kaunas. 1985 m. gegužės 16 d. J. Kazalupskas buvo tardomas Kauno saugume. Tartytojas Kazakevičius supažindino tardomąjį su jam užvesta byla.

Čekistui ypatingai nepatiko iš kratos metu paimtų rankraščių šios ištraukos: "Bedieviai priaugino tiek nusikaltėlių, kad šie nesutelpa kalėjimuose, norint nusikaltėlių pasodinti, reikia pažinčių..." — tai vieno mokyklos direktoriaus asmeninis skundas J. Kazalupskui.

1983 m. gegužės 6 d., J. Kazalupskui siekiant išsiaiškinti, už ką teisiami nekalti kunigai, Vilniaus vidaus reikalų įstaigos atsakingi pareigūnai patarė: "Tarybų Sąjungoje tiesa bevertė tiesos nėra ir neieškokite", o tų pačių metų birželio 24 Lietuvos Respublikinės prokuratūros prokuroras Bakučionis tai patvirtino žodžiais: "Tiesos nebuvo, nėra ir nebus".

Čekistas Kazakevičius perskaitęs rankraščio ištrauką: "Geriausios tautos vaikai sudėjo savo auką ant Tėvynės aukuro, bet taurė nepilna, reikalinga ir mūsų auka..."

Ir šiandien yra žmonių, kas drąsiai žengia garbingu Kristaus keliu į šių dienų Golgotą, kur aukoja savo laisvę, jaunystę ir net gyvybę už Dievo ir Tėvynės šviesesnę ateitį", piktai priekaištavo J. Kazalupskui, kokios dar šviesesnės ateities jis noris.

Čekistas bandė apkaltinti J. Kazalupską, kad šis parašus dėl nuteistų kunigų išlaisvinimo rinkęs ant tuščių lapų, pats kūręs pareiškimams tekstus ir t.t., reikalavo pasakyti, iš kur gavęs pagrindinio leidinį "Rūpintojėlis" Nr. 10, kada susipažinęs su nuteistais kunigais ir pradėjęs ben-

dradarbiauti jų nusikalstamoje veikloje?

J. Kazalupskas, motyvuodamas tuo, kad kratą darė, ieškant vogtų daiktų, o paėmė religinę literatūrą, jo asmeninius užrašus, tardymo metu taip pat keliami klausimai, liečiantys religinius įsitikinimus, kas yra draudžiama įvairiuose tarptautiniuose susitarimuose, o po kuriais yra pasirašiusi ir Tarybų Sąjunga, atsakinėti į klausimus atsiskakė.

Čekistas Kazakevičius gąsdino J. Kazalupską saugumo požemiais, paėmęs baudžiamąjį kodeksą, bandė taikyti įvairius straipsnius, galiausiai siūlė rimtai pagalvoti apie savo ir savo trijų vaikų ateitį. Baigiantis tardymui čekistas Kazakevičius pakartotinai reikalavo, kad J. Kazalupskas apie buvusį tardymą niekam nepasakotų.

Kam vežė raštus į Maskvą

1985 m. lapkričio 20 d. J. Kazalupskas vėl buvo tardomas Kauno KGB būstinėje. Tardė čekistas Matulevičius, dalyvaujant Kazakevičiui. Matulevičius pareiškė, kad J. Kazalupskas kaltinamas antitarybine veikla pagal BK 68 str. 1 d. ir pateikė eilę kaltinimų: rašęs ir vežęs šmeižikiškus raštus į Maskvą au-

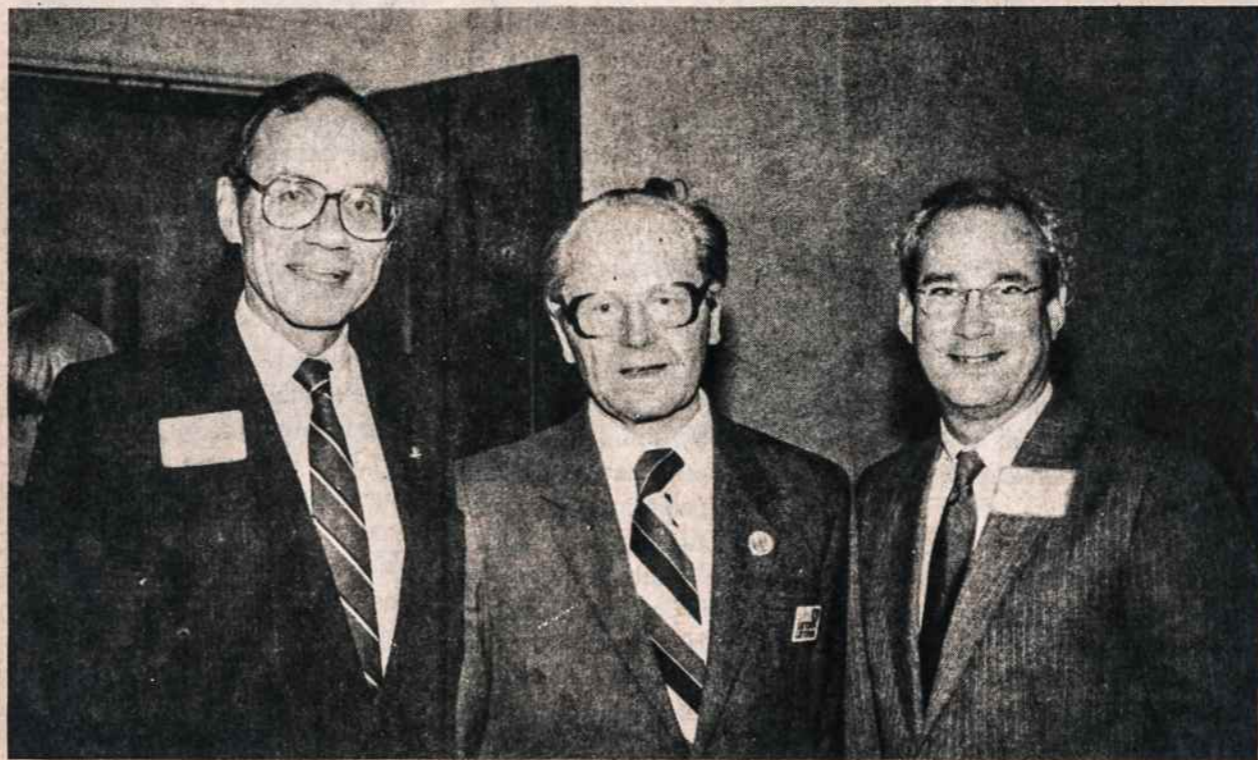
kščiausiai Sąjungos valdžiai (į Maskvą buvo vežami pareiškimai su tikinčiųjų parašais dėl kun. A. Svarinsko ir kun. S. Tamkevičiaus išlaisvinimo, — red. past.), apsirengęs kariškio uniforma mokykloje skaitęs antitarybines paskaitas, pasirašinėja po šmeižikiškais raštais savo namuose laiko antitarybinę literatūrą ir t.t.

Į pateiktus kaltinimus J. Kazalupskas ramiai paaiškino, kad jei netikėtų Dievą, tikriausiai jau seniai kaip niekšas būtų supuvęs kalėjimuose, kad kalėjimas jį gali ištikti ir dabar, tik jau už Dievą, Tautos idealus.

Vežiau ir vešiu į Maskvą

Tardomajam paprašius įrodyti jo antitarybinius nusikaltimus, perskaityti iš jo rankraščių bent vieną antitarybinį ar politinį sakinį, saugumiečiai, kurį laiką pasinaršę kratos metu paimitoj medžiagoj, nieko konkretaus įrodyti taip ir neįstengė. Matulevičius reikalavo, kad J. Kazalupskas pažadėtų, jog daugiau neveš į Maskvą jokių raštų, o reikalui esant, tiesiogiai kreipsis į saugumą. Tardomasis atsakė: "Vežiau ir jei reikės, ateityje vėl vešiu."

(Bus daugiau)

Vytautas Skuodis (viduryje) susitiko su kongresmanais John Miller (kairėje, Respubl. iš Seattle, Washington) ir Edward Feighan (Demokratas iš Ohio) Skuodžio pagerbimo proga kongreso rūmuose spalio 7. Abu kongresmanai dalinasi pirmininko pareigomis Atstovų rūmuose veikiančioje Lietuvos katalikų religinės laisvės grupėje. Priėmimą suorganizavo Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa. Nuotr. Rebecca Hammel

ŠEŠIASDEŠIMT KETURI KONGRESMANAI UŽSTOJA KUNIGĄ J. K. MATULIONĮ

Šešiasdešimt keturi JAV Atstovų rūmų nariai spalio 1 d. laiške kreipėsi - Religinių reikalų tarybos igaliojintį Petrą Anilionį su prašymu, kad jis padėtų kalinam kun. Jonui Kastyčiui.

Kongresmenai sako, kad jų žiniomis, kun. Matulionis buvo suimtas 1984 lapkričio mėn. už tai, kad jis "dėjosi kunigų". Iš tikrųjų kun. Matulionis baigė pagrindinio seminariją. Jis tuo keliu nuėjo po to, kai sovietų valdžios pareigūnai jam neleido stoti į vienintelę valdžios aprobuotą seminariją Lietuvoje. Baigęs pagrindinio seminariją, kun. Matulionis buvo įšventintas į kunigus apeigoje, kurias aprobavo Katalikų Bažnyčia ir pradėjo eiti klebono padėjėjo pareigas Kybartų bažnyčioje.

Kongresmenai Anilioniui aiškina, kad specifinis kaltinimas prieš kun. Matulionį buvo, kad jis pažeidė Lietuvos TSR kriminalinio kodekso pastraipą 199-3, draudžiančią viešosios tvarkos ardymą, kai jis suorganizavo religinę eisnę iš Kybartų bažnyčios į netoli esančias kapines. Už tai jis buvo nuteistas kalėti trejus metus generalinio režimo lageryje.

Toliau kongresmenai atkreipia dėmesį į kun. Matulionio paleidimą iš lagerio 1985. Sovietams paskelbus amnestiją, kuri apėmė ir tuos kalinius, pažeidusius pastraipą 199 - 3, kunigas buvo išleistas į laisvę birželio 19. Tačiau birželio 26 jis vėl buvo suimtas ir įkalintas.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penktį metal gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo 25

Be to teko slaugyti tuo metu sunkiai sergantį kan. Petrą Raudą, buvusį mamos kapelioną. Už tai, kad nenusilenkė melui, 13 metų kentėjo sovietiniame Gulage. Grįžo sutinęs iš bado, iškritę visi dantys, beveik aklas...

Apie tą pragarą, kurį išgyveno nenorėjo nė prisiminti, bet dvasia nepalūžo ir ne tik pats liko ištikimas Tiesai, bet ir kitus mokė vien Dievu pasitikėti ir drąsiai dirbti Dievo ir Tėvynės labui. Visiems atleido, visus mylėjo, už visus meldėsi. Buvo labai kantrus. Žinojo, kad serga skrandžio vėžiu, kad nebepasveiks, bet visada buvo giedras ir ramus. Su nuolankumu meldavosi: "Nors ir tolimiausiame kempelyje, bet tik su Tavimi, Viešpatie, leisk per amžius būti!" O kai buvę Jo mokiniai, dabar gydytojai, apsišarėjo pamatę jį taip išsekusį, nusišypsojo ir tarė: "Džiaugtis reikia, o ne ašaroti. Juk kai jūs savo vaikus sau senelius į kaimą atgostogų išleidžiate, džiaugiatės kad pailsės. O aš pas geriausią visų mūsų tėvą keliauti ruošiuosi. Tad nereikia verksti, o džiaugstis!" Mokėjo kitus linksmiti ir guosti iki pat mirties. Nors labai kentėjo, nepriimdavo jokių nuskausinančių vaistų, norėjo pilna sąmone atgailos dvasioje, visus skausmus iškentėti. Ypač daug meldėsi už Lietuvos kunigus, kuriuos labai mylėjo. Kasdien meldėsi už Rusiją, visiems buvo už mažiausią patarnavimą dėkingas.

Stebėjaisi, kaip gali taip sunkiai kentėdamas tokius mažmožius pastebėti ir iki pat mirties kitais žmonėmis, jų gerove, rūpintis. Taip gyventi ir mirti sugeba tik didelės dvasios žmonės! Kan. Petras Rauda

Stebėjaisi, kaip gali taip sunkiai kentėdamas tokius mažmožius pastebėti ir iki pat mirties kitais žmonėmis, jų gerove, rūpintis. Taip gyventi ir mirti sugeba tik didelės dvasios žmonės! Kan. Petras Rauda

užmigo Viešpatyje 1974 kovo 7 d. Teilsisi per amžius Viešpaties džiaugsme!

Tu pačių metų metų rugpjūčio 27 d. mane areštavo. Išsipildė mano svajonė: visi geri žmonės kalėjimuose buvo, norėjosi ir man pamatyti kaip gi ten?! Ačiū Dievui, svajonė išsipildė. Nereiktų per daug bijoti kalėjimo, nes kai Dievas kryželį duoda, tai ir nešti jį padeda. Net a.a. kan. Petras Rauda, kuris negalėjo ir nenorėjo kankinimų prisiminti (jį fiziškai kankino), pasilgdavo tos dvasios būsenos: kančioje Dievas yra labai arti! Todėl su Dievu širdyje ir Gulago pragare galima gyventi kaip danguje. Kad tik meilė žmonėms širdyje neužgestų!

Daug kentėjo ir mano brolio žmona Marytė. Ją 13 metų mergytę, 1948 m. kartu su tėvais ir 3 metais vyresnę sesutę išvežė į Sibirą. Už ką? Jų šeima gyveno Marijampolės rajone, 3 km už Kalvarijos miestelio, prie Orijos ežero. Vieną dieną, smarkiai kaip iš kibiro lijo lietus ir į jų daržinę nuo tos liūtis pasislėpti užėjo 3 pro šalį einantys partizanai. Kažkas pamatė ir įskundė. Tuoj pat atvažiavo stribai, partizanai nužudė, o jų visą šeimą išvežė. Tėvą labai mušė, kankino, laikė kalėjime, o vėliau atskirai išvežė į kankinimą! Išsekintas kančių mirė. Teilsisi Dievu! Marytė, teturėdama 13 metų, Sibiro taigoje netoli Irkutsko, turėjo po 2 kibirus pririnktų šakų nešioti į punktą. Visi badavo, šalo... Motinai suparalyžavo kojas.

Vėliau Marytė, su dideliu vargu baigė Irkutskės medicinos seserų mokyklą, o sugrįžus 1958 m. į Lietuvą, baigė Kaune neakivaizdiniai medicinos institutą. Ir tai dėka savo didelio darbštumo ir gabumų. Dabar dirba poliklinikoje akių gydytoja. Marytė pati nuo vaikystės matė daug vargo, todėl ir dabar visus kenčiančius moka užjausti ir kiek gali jiems padeda. Ligonys ją labai myli ir vertina. Tepadeda Dievas dar daug gero žmonėms padaryti! Nuoširdžiai dėkojame visiems, kas mus savo maldose prisimenai! Teatlygina Viešpats tūkstanteriopai!

-o-

1986 gruodžio 9 d. Vilniuje vyko kratos — ieškojo religinės literatūros. Konfiskavo daug (maišais) religinio turinio knygų, rašomąsias mašinėles, suimtas vienas vyras apie 40 m. amžiaus vardu Gediminas, pavardės neatmenu. Kaltinamas religinės literatūros dauginimu... Dabar Gorbačioviui didžiausi priešai yra tikintys ir religinė literatūra, su kuo jis liepia be gailėsčio kovoti. Tebus jam gerasis Dievas gailėstingas! Reikai daug maldų ir aukų, kad jis praregėtų. 1987 dar labiau trugdo užsienio radijo laidas, ypač religinę programą, Vatikaną, net transliuojamas iš Vatikano mišias. (Pabaiga)

valdžia kai kada klaidingai pasielgusi su tikinčiais ir kad dabar stengiamasi tas klaidas atitaisyti. Kongresmenai baigia išreikšdami įsitikinimą, kad kun. Matulionio persekiojimas buvo pavyzdys tos klaidingos politikos, kurios Gorbačiovo atvirumo ir demokratėjimo kompanijos dvasioje reiktų atsžadėti.

Pagrindiniai šio laiško autoriai buvo kongresmenai Edward Feighan iš Ohio ir John Miller iš Washingtono, kurie pirmininkauja Lietuvos Katalikų Religinės Laisvės Grupei Atstovų rūmuose. Tai tie patys asmenys, kurie įvedė Atstovų rūmų rezoliuciją 192, reikalaujančią laisvės Lietuvos tikintiesiems.

(nukelta į 2 psl.)

IS OKUPOUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos operos ir baletu teatro solistas P. Skirmantas ir Leningrado S. Kirovo operos ir baletu balerina L. Kunakova atliko pagrindinius vaidmenis Tadžikijos operos ir baletu teatro spektakliuose "Don Kichotas" ir iškilmingame koncerte. Don Kichoto spektaklį ir koncertą įrašė Tadžikijos televizija.

— Šiaulių miesto seniausioje mokykloje yra įsteigtas poeto Juliano Janonio vardo visuomeninis muziejus ir ta mokykla jo vardu vadinama. Čia kaupiama medžiaga apie poetą ir renkama mokyklos istorijos eksponatai. Tos medžiagos rinkimui vadovauja nusipelnęs mokytojas Jonas Krivickas, padedamas mokyklos kraštotyriminkų. Dažnai šį muziejų lanko įvairios ekskursijos. Kultūros ministerija neseniai muziejui suteikė liaudies kraštotyros muziejaus vardą.

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan pasiūlė priimti eilę reikalavimų, kuriuos įvykdžius, būtų galima atsakyti nuo tolimosnio Nikaragvos partizanų rėmimo. Tarp jų pažymėtini yra šie: turi būti įvykdyti naujo prezidento rinkimai, paleisti politiniai kaliniai, susitarta dėl paliaubų, partizanai suteikta amnestija ir atsiskaityta Kubos ir Sov. S-gos karinių patarėjų.

JAV ir Kanada susitarė dėl laisvos abipusės prekybos.

Sov. S-ga aprodė 45 valstybių ginklų apribojimo konferencijos dalyviams su jos cheminių ginklų sandėliais Šichany mieste prie Volgos upės.

Irako, Turijos ir Saudi Arabijos baigiamos statydinti aliejaus tiekimo vamzdžių linijos nukreips net pusę dabar Persijos įlanka gabenamo aliejaus į saugesnius kelius.

Salvadoro prezidentas Jose Napoleon Duarte susitarė su prieš jį veikiančių kairiųjų partizanų vadais sudaryti nuolatinę komisiją paliaubom pasiekti. Be to, prezidentas žada kitą mėnesį paskelbti vienašališkas paliaubas, bet partizanai dar lūkuriuoja.

Sov. S-ga, bandydama branduoliniu užtaisų neginkluotas raketas, jų taikinius parinko vandenį j šiaurės vakarus nuo Havajų. JAV pareiškė nepasitenkinimą, kad taikiniai buvo parinkti per arti nuo JAV teritorijos.

Egipto prezidentas Hosni Mubarak vėl buvo perrinktas naujam 6 m. terminui.

Prezidentas Reagan numato pasiūsti į Persijos įlanką 4 Pakrančių apsaugos žvalgybinius laivus ir keletą lėktuvų.

Japonija atsisakė planų pačiai gamintis karo lėktuvus ir nusprendė juos ir toliau pirkti iš JAV.

— Vilniaus Valstybiniam Universitetui Šveicarijoje, netoli Berno, gyvenęs lietuvių kilmės veterinarijos gydytojas perdavė nežinomo autoriaus graviūrų rinkinį "Senieji Lietuvos miestai". Nemažo formato lakštuose įamžinti 18-ojo šimtmečio Kauno, Biržų ir kitų miestų vaizdai. Prieš keletą metų A. Dargušas-Hoferis padovanojo XVII-XIX amžių geografinių schemų ir žemėlapių.

— Klaipėdos žvejų kultūros ir sporto rūmų saviveiklinis kolektyvas, kurį sudaro beveik 70 jaunų darbininkų, studentų, mokslievių ir vadovaujamas valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytojos Irenos Nakiens ir baletmeisterio Vido Mačiulskio, pakvietė į pirmąjį koncertą iš tolimųjų kelionių grįžusias žvejybos laivų įgulas. Ansamblio programoje pamario krašto melodijos, legendos, padavimai, kolektyvas ruošia lauko programą, žvejų sutiktuvų ir palydėtuvų koncertus.

— Lietuvos foto menininkai dažnai minimi sąjunginėje ir užsienio spaudoje. Beveik kiekviename TSRS žurnalistų sąjungos mėnesiniame žurnale "Sovetskioje foto" yra rašoma apie

lietuvių fotografiją, spausdinami jų darbai užsienio šalyse: Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje, Suomijoje. Minimi jie Leipcygo ir Londono kasmetiniuose albumuose. Pasižymėję foto menininkai yra V. Butyrinas, A. Macijauskas, R. Rakauskas, V. Straukas, V. Šonta, R. Pažerskis, A. Sutkus ir kiti.

— Vilniuje Paveikslų galerijoje (buvusioje Vilniaus katedroje) po dvejų metų restauravimo darbų prabilo senieji Katedros vargonai. Jungtiniu koncertu pradėtas VIII Vilniaus vargonų muzikos festivalis. Lietuvos liaudies artistai — vargonininkas L. Digrys ir smuikininkas R. Katilius, vargonininkė V. Survilaitė kartu su Lietuvos nusipelnusiu kolektyvu, TSRS liaudies artisto S. Sondeckio vadovaujamu Lietuvos kameriniu orkestru atliko Hendelio, Juzeliūno, Pulenko kūrinis. Dalyvavo kitų respublikų ir užsienio atlikėjai. Programą festivaliui paruošė vargonininkė iš Kijevo O. Dmitrenko. Argentinos nacionalinio universiteto vargonų klasės profesorė A. Gomez supažindino su Lotynų Amerikos kompozitorių kūriniais. Dalyvavo ir viena žymiausių Čekoslovakijos vargonininkių iš Prahos I. Pokorna, atlikusi klasikinę muziką ir 20-tojo amžiaus čekų kompozitorių kūrinius. Solinius koncertus davė

Lietuvos liaudies artistas L. Digrys, Lietuvos valstybinės konservatorijos dėstytoja V. Survilaitė ir tarprespublikinio M. K. Čiurlionio konkurso laureatas B. Vasiliauskas. Pirmu kart buvo atlikta jaunos kompozitorės K. Vasiliauskaitės kūrinys vargonams "Pavasario siuita". Šis festivalis sutampa su vargonų muzikos atgimimu Vilniuje 25-mečiu, kai didelio šios muzikos entuziasto L. Digrio iniciatyva 1962 metais Lietuvos valstybinėje konservatorijoje buvo atkurta vargonų klasė.

— Druskininkuose baigėsi savanoriškos kovos už blaivybę draugijos surengta blaivybės dekada. Dekados metu kurorte nebuvo prekiaujama alkoholiniais gėrimais. Aukso baro lankytojams buvo siūloma kadugių arbata, karštos dešrelės ir kiti patiekalai.

— Kauno valstybinis dramos teatras ir Lietuvos valstybinis rusų dramos teatras Maskvoje už pirmojo pusmečio kūrybinius rezultatus pripažinti sąjunginio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojais. Pirmoji vieta ir TSRS kultūros ministerijos bei kultūros darbuotojų profsąjungos centro komiteto pereinamoji raudonoji vėliava teko Kaunui, o antroji rusų teatrui.

S.L.K.

KVIETIMAS SUSĖSTI PRIE BENDRO STALO

ALGIMANTAS S. GEČYS

Nuo 1974 metais White Plains įvykusios Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencijos išeivijos visuomeninio gyvenimo vadovams nepavyksta susėsti prie bendro konferencijos stalo. Nesėkmės priežastys vienų gerai žinomos, kitų neblogai nujaučiamos. Jų nagrinėti nėra verta, nes kiekvienas nagrinėjimas ir kaltininkų ieškojimas galimybę veiksmams suėiti ir tartis dar labiau atitolina.

Tenka tad ieškoti naujų variantų, kurie leistų besidarbuojantiems laisvinimo srities veikloje suėiti ir, pamiršus mandatus ir vyresnybę, rūpimais klausimais išsikalbėti.

Senatorius Malcolm Wallop paskelbė, kad per sovietų tarpkontinentinių raketų bandymus prie Havajų jų laivas paleidęs į JAV žvalgomuosius lėktuvus laser spindulių pluoštą, laikinai apakinęs vieną lakūną.

Tuniso prezidentas Habib Bourguiba vieton pašalinto min. pirmininko Rashid Sfar jo vieton paskyrė armijos gen. Zine el-Abidine Ben Ali, kuris faktinai pasidarysias ir Bourguibos įpėdinis.

Prieš Angolos vyriausybę veikiant partizanai nuo liepos 10 sunaikino 77 tankus ir šarvuotus automobilius, numušė 4 lėktuvus ir 11 malūnsparnių. Be to, sunaikino 1000 karių, 4 sovietų patarėjus ir 20 kubiečių, patys netekdami 86 partizanų.

Šaukiama politinė konferencija

Tokiu nauju variantu yra spalio 23 - 25 Washingtono priemiestyje Arlingtone, VA, Sheraton National viešbučio patalpose, šaukiama lietuvių politinė konferencija. Konferencijos organizatoriais yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjunga, Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenės.

Tačiau ne rengėjų etiketėse esama konferencijos esmės. Šiuo atveju rengėjai savo paskirtį suprato kaip forumą sudarymą laisvinimo srities darbuotojų intelektualinėms svarstyboms.

Rengėjų norima, kad suėjus draugė būtų išgirsta kiekvieno nuomonė, kad minties plėtojimu viens kitą geriau suprastume ir pažintume. Nors būdami individų tautos vaikai į bendrą tikslą — nepriklausomą Lietuvą — greičiausia ir toliau savais keliais žengsime, norisi tikėtis, kad atvirai išsikalbėjus, vieni kitiems būsim tolerantisnesni ir, duok Dieve, gal jausime reikalą kai kuriuos politinius ėjimus savo tarpe koordinuoti.

Ar konferencija reikalinga?

Tikime ar netikime Gorbačiovo "atvirumui" negalime vis dėlto paneigti fakto, kad šiuo metu smarkokai vystosi tarptautinės politikos pasikeitimai, stiprėja ginklų kontrolės pastangos, artėjama į naują sovietų — amerikiečių detantę laikotarpį. Yra pribrendęs laikas aptarti Sov. Sąjungoje vykstančius vidinius pölinkius, esminiai įvertinti esamą padėtį okupuotoje Lietuvoje ir pasitarti Lietuvos laisvinimo veiklos reikalais.

Išeivijos lietuvių tarpusavio santykiuose vyksta konfliktas dėl ryšių palaikymo su tauta yra būtinas pakartotinių svarstybių; ir bandymų nuomones suvienodinti. Šiandieninė padėtis priimana Clevelando rezoliucijų laikus, kai veiksniai nuėjo vienu keliu, o visuomenė — kitu.

Kiekvienam turėtų būti aišku, kad asmens autoriteto menkinimu, drausminimu spaudoje, šalinimu iš savos organizacijos — norimų tikslų neatsieksime. Gyvenant demokratijoje, su idėja būtina kovoti geresne idėja, būtina siekti, kad tavosios idėjos oponentas taptų bendraminčiu, o ne priešu.

Nors ir mėgstame viešai deklaruoti, tačiau patriotizmo monopolio nei vienas veiksnys ir nei vienas išeivis neturti. Mūsų išeivija yra giliai patriotiška, be išimties siekianti Lietuvai nepriklausomybę, tačiau išsiskiriantieji metoduose bei priemonėse tam tikslui atsiekti.

Šaukiama politinė konferencijos tikslu ir būtų tuos visuomeninius skirtumus išryškinti ir identifikuoti tą, kas mus jungia.

Kviečiami visi

Rengėjų politinė konferencija kvietimas primena Evangeliją.

Konferencijoje dalyvauti yra kviečiami Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, visi (autorius paBRAUKTA, A. G.) laisvinimo veiksniai, VLIKą sudarančių partijų bei sąjūdžių atstovai, kraštų LB-nių ir Jaunimo Sąjungų atstovai, VLIKo Lietuvoje įkūrėjai, Lietuvos laikinosios vyriausybės nariai, politinėje akcijoje besireiškiančių organizacijų atstovai, ad hoc pagrindu organizuoti lietuvių politinių vienetų atstovai, spaudos ir informacijos tarnybų atstovai, o taip pat ir kiekvienas laisvinimo veikloje aktyviai besireiškias lietuvis.

Laiką bereikalingai gaišinsime minėtame kvietime ieškodami politinių užkulisių, partinės aritmetikos ar vadistinių polinkių. Panašiai kaip Evangelijoje, einama į kryžkelę ir į konferenciją atvykti ir joje savo nuomonę reikšti yra kviečiamas kiekvienas geros valios lietuvis.

(nukelta į 4 psl.)

KONGRESMANAI

(atkelta iš 1 psl.)

Pažymėtina, kad šią rezoliuciją, kurią Atstovų rūmai priėmė rugsėjo 15 400-0 santykiu, sovietų spauda tuoj pat pasmerkė. Rugsėjo 16 d. TASS pranešimas cituoja Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidento vice-pirmininkės Vandos Klikūnienės pareiškmą, jog rezoliucija esanti provokacija, kurios vienintelis tikslas yra nukreipti Amerikos publikos dėmesį nuo žmogaus teisių pažeidimų JAV-se. TASS pranešimas paneigia, kad Lietuvos katalikai diskriminuojami ir aptaria Lietuvos Mokslo Akademijos studiją tuo klausimu, kuri tą paneigimą neva patvirtina. (LIC)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

GINA SIMONAITYTĖ dirba Greiner Maltz Industrial Real Estate įstaigoje. Ten pardavinėja arba išnuomoja industriniai pritaikytas patalpas, fabrikus, sandėlius. Skambinti 718 - 706 - 4469.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujų vietų — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoje kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokylams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukšą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIOJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmadi. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiūsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiūsti adresu: DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Prašau pratęsti prenumeratą 1987 - 1988 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

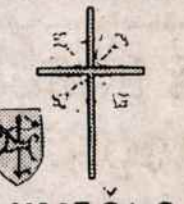
Sluocniu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Clevelande Lietuvių klubo šių metų kultūrinė ir visuomeninė premija 1000 dol. buvo įteikta kun. G. Kijauskui, SJ. Nuotraukoje iš k. kun. G. Kijauskas, inž. R. Bublys ir J. Stempuzis. Nuotr. V. Bacevičiaus.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Didžioji literatūros šventė

Kai skaitome lietuviškus laikraščius apsirantame su lietuvišku spausdintu žodžiu. Atrodo, kad taip ir turi būti, taip ir reikia.

Tačiau tikrovė yra visai kitokia. Lietuviškas spausdintas žodis skursta. Skursta ir laikraščiai, kurie mum daug padeda ir informuoja svarbiais mūsų gyvenimo klausimais.

Dar labiau skursta lietuviškoji knyga. Kai didėja lietuvių materialinis turas, mažėja jo dvasinis turas, jo lietuviškos knygos alksis. Okupuotoje Lietuvoje žmonės nėra turtingi. Jie sunkiai verčiasi, bet jų lietuviškos knygos alksis yra didelis. Ten knygos tiražai yra dideli. Net poezijos išspausdinta po 50,000 egzempliorių, ir viską išperka per vieną dieną. Pas mus poezijos tiražai siekia tik 300-500 egzempliorių.

Pavergoje Lietuvoje nuolat rengiami literatūros vakarai, visuomenė supažindinama su rašytojais. Pasidaro gyvas kontaktas tarp rašytojo, tarp knygų ir publikos. Ir publika labiau pajaučia ir supranta, kas yra lietuviškoji knyga ir kodėl ji brangi.

Ir dar daugiau — ten premijas skiria ir pati valdžia, ir atskiri vienetai, net kolkai. Tai atkreipia dėmesį į rašytojus, į naujas knygas. Todėl nenuostabu, kad ten sudaromos sąlygos rašytojui atsieti tik kūrybai. Žinia, ten nėra kraštutinės kūrybinės laisvės. Reikia atiduoti duoklę ir režimui. Bet paskutiniu laiku ten pasirodo ir gerų veikalų.

Mūsų visuomenėje kultūrinis bei literatūrinis gyvenimas blanksta. Mažėja mūsų knygų tiražai ir pačių knygų išleidžiama mažiau ir mažiau, nes leidyklos nebegali išsiversti.

Literatūrinis ir kultūrinis gyvenimas yra sumažėjęs ir New Yorke. Nebuvo sąlygų čia susipažinti su mūsų rašytojais, su

naujomis knygomis. Nebuvo sąlygų pagvildinti vieną kitą literatūrinę temą. Pavyzdžiui, šiemet sueina 440 metų, kaip pasirodė pirmoji lietuviška knyga — Martyno Mažvydo Katekizmas. Sukaktis buvo paminėta Lietuvoje. Ir čia derėtų ją prisiminti, nes yra daug kas pasakyti apie lietuviškąją knygą, jos vargus ir nedalias.

Kad būtų pagyvintas tas literatūrinis gyvenimas New Yorke, todėl ir rengiama literatūros šventė — premijų įteikimas. Lietuvių Rašytojų Draugijos premija yra pati svarbiausia. Ji paveldėjo buvusių Švietimo ministerijos, arba valstybinių premijų, tradicijas. Kadangi šiemet Kultūros Tarybos premijos buvo skiriamos Chicagoje ir ten į jų programos rėmus neįtilpo šios rašytojų draugijos premijos, tai buvo sumanyta surengti New Yorke literatūros šventę — premijų įteikimą. Tai bus gyvas kontaktas su autoriais, su lietuviška knyga.

Tos premijos yra tokios. Už 1985 metus premijos yra paskirtos Česlovui Gincevičiui už knygą "Vidudienio varpai" ir Pauliui Jurkui už "Kai Vilniaus liepos žydi". Premijų pašyrimas dėl įvairių techninių priežasčių užsitiesė, užsitiesė ir jų įteikimas.

Antanui Vaičiuliaičiui už jo knygą "Vidurnaktis prie Šeimenos" paskirta 1986 metų literatūros premija. Premijų mecenatas yra Lietuvių Fondas. Premijų dydis — 2000 dol. Premija už 1985 metus yra padalinta pusiau, kiekvienas gauna po 1,000 dol.

Visi autoriai atvyksta į šią šventę. be to, atvyksta ir iškilusis poetas Bernardas Brazdžionis, kuriam šiemet suėjo 80 metų,

(nukelta į 4 psl.)

Spauda garsina Lietuvą

Minėtame "L'Osservatore Romano" dienraštyje, kur buvo patalpintas popiežiaus laiškas Lietuvos vyskupams, numeris dar buvo pailiustruotas Lietuvos žmonėmis, kurie lėmė krikščionybės įsitvirtinimą. Ten matėme vyskupą Merkelį Giedraitį, vyskupą Motiejų Valančių, arkivyskupą Jurgį Matulaitį, kartu buvo pranešta, kad bus paskelbtas palaimintuoju. Taip pat įdėjo lietuvišką sodybą ir išspausdino pagrindžio maldą į Rūpintojėlį.

Laikraščio viduje buvo patalpintas visas lapas, kur buvo to laiško vertimas į italų kalbą. Ir čia buvo įdėta lietuviškų nuotraukų, vaizdų, kaip Romoje buvo paminėta šv. Kazimiero sukaktis, kaip per mišias lietuviškas jaunimas nešė aukas.

Laiške Lietuvos vyskupams popiežius primena Mindaugo krikštą, primena lietuvių tautos politinę ir geografinę situaciją, kaip iš rytų spaudė slavų tautos, o iš vakarų atėjo galingas kryžiuočių ordinas, kaip lietuvių tauta nepriėmė kryžiaus, kuris buvo nešamas su kardu. Šekmingasis Lietuvos krikštas atėjo tik po šimto metų, kai apsikrikštijo Didysis Lietuvos kunigaikštis Jogaila.

Popiežius savo laiške taip pat priminė šv. Kazimierą, vyskupą Merkelį Giedraitį, tikrą apaštalą ir Tridento reformų vykdytoją, vysk. Motiejų Valančių, kuris la-

POPIEŽIUS PASKELBĖ JURGĮ MATULAITĮ PALAIMINTUOJU Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Romoje

11 — PAULIUS JURKUS

bai sunkiose gyvenimo aplinkybėse buvo tikras ganytojas ir tautos vadovas, priminė arkivyskupą Jurgį Matulaitį, kad Lietuva yra kryžių šalis ir Marijos globai pavesta žemė.

Keliamame į iškilmingas pamaldas

Šis popiežiaus dėmesys ir meilė Lietuvai bei lietuviams tikrai kėlė visų lietuvių nuotaiką. Visi tiesiog laukė birželio 28, to sekmadienio, kada iškilmingai skambės Vatikano varpai, skelbdami Lietuvos krikšto jubiliejines iškilmes.

Daug moterų buvo atsivežusios tautinius drabužius. Iš vakaro, po audiencijos pas popiežių, vėl drabužius sulyginu ir rytmetį jais pasipuošė. Prie karštų Romos dienų tai nebuvo taip lengva tokius drabužius dėvėti.

Autobusas po autobuso važiuojo į Vatikaną, rikiavosi arti šv. Petro aikštės. Vadovai įsakė grįžtant nepasiklysti, gerai atsiminti, kur stovi autobusas, ar tikrai tas pats, su kuriuo čia atvykai.

Didžioji šv. Petro aikštė tikrai niekada nematė tiek daug lietuvių, kaip tą dieną. Prie visų bazilikos durų sargybos tikrino

kiekvieno bilietą, nes be bilietų įeiti negalima, kad nebūtų košios spūsties. Pagal bilietą tuoj nukreipė tai į vieną, tai į kitą pusę. Didžioji šv. Petro bazilika buvo išsipuošus, prie didžiojo popiežiaus altoriaus pilna gėlių, susirinko diplomatai, didieji dignitoriai. Pagaliau atvyko ir popiežius, palydėtas kardinolų, vyskupų ir daugybės kunigų.

Didžiojoje bazilikoje

Šv. Petro bazilika yra nepaprastai didelė, joje telpa 70,000 žmonių. Ji nebuvo perpildyta, bet nebuvo ir apytuštė. Čia suėjo visų kraštų pilgrimai, tada suvažiavę į Romą. Bazilikoje daug vietos buvo skirta lietuviams, kurie buvo surišti su arkivyskupo J. Matulaičio paskelbimu palaimintuoju, tie turėjo ypatingas vietas.

Lietuviškos spaudos atstovai ten buvo pamiršti. Niekas jiems neparūpino nei specialaus leidinio — pamaldų vadovo, nei vietos, iš kur geriau matytum visą aplinką.

Šv. Petro statula su tiara

Priešais mus įžiūrimai buvo šv. Petro statula. Ji tuo garsi, kad pilgrimai praeidami ir bučiuodami, ranka paglostydami, nudildė šventojo apaštalo kojos pi-

rštus. Dabar ji dėmesį traukė visai kitkuo.

Birželio 29 yra apaštalų šv. Petro ir Pauliaus šventė. Tos šventės proga šią statulą aprengia, kaip kokį popiežių, — ant galvos uždeda popiežišką tiarą, o ant pečių puošnią kapą. Iš jos tik apaštalo laiminanti ranka, tie ištiesti du pirštai — kyšo.

Daug kam atrodo keista, bet italai tai mėgsta. Mėgsta ir ispanai aprenkti statulas ir kiti lotynų kraštai.

Lietuviška giesmė bazilikoje

Iškilmingos mišios turėjo prasidėti pusę dešimtos, bet visa vėlinosi. Sunku popiežiui būti punktualiam, nes jo palyda didelė. Kol visi pasipuošė, išsipuosto, kol visa procesija atlinguoja, savaime pasivėlina.

Seniau, popiežiaus Pijaus XII laikais, popiežius buvo, nešamas lektikoje, palydėtas specialių didikų sargybų. Balkone skardeno sidabriniai trimitai. Grojo iškilmingą maršą iš Verdi operos "Aida".

Jau popiežius Paulius VI tas iškilmes nubraukė, New Yorke padovanojo savo tiarą. Ir ji liko muziejinis eksponatas. Dabartinis popiežius ateina pats, pasiremdamas įspūdinga lazda, kurios viršūnė baigiasi Nukryžiuotoju. Kad publika geriau matytų, jam praeiti yra paliktas platnis takas. Ir jis eina laimindamas žmones iš abiejų pusių.

Lietuvių operos choras pasitiko popiežių su lietuviška giesme "O Kristau, pasaulio valdove... su Tavim eina tautos gyventi, su Tavim eis visa Lietuva." Šios įspūdingos giesmės žodžiai yra poeto Bernardo Brazdžionio, kuris taip pat kaip pilgrimas iš Los Angeles buvo atkeliavęs į Romą ir dalyvavo tose pamaldose. Muziką sukūrė kompozitorius Konradas Kaveckas.

Po to choras pradėjo "Pulkim ant kelių". Į šią giesmę įsijungė ir kiti bazilikoje esą lietuviai. Ir kaip įspūdinga, kad ta vargšų artojų lietuvių puoselėta ir pamiltą giesmę dabar skambėjo puošnioje pasaulio bazilikoje. Ji dabar kalbėjo ne apie mūsų praeities vargus, bet apie džiaugsmą. Giesmė pasidarė pakili, todėl

(nukelta į 4 psl.)

Amerikos jungtinės tautinių šokių grupės mergaitės atlieka Blezdingelę šv. Petro aikštėje Romoje krikščionybės jubiliejaus minėjimo proga.

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliau

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

ROMOJE 5

Krikščionybė ir laiptai į šventovę

Krikščionybė, įsigalėdama Romoje, perėmė simbolinį laiptų vaidmenį į savo architektūrą. Kun. "Jonukas" Riaubūnas, — nelaukiu dingęs Alpių ledynuose, — kartą atkreipė mano dėmesį į 124-urį pakopų laiptus prie viduramžiškos šventovės vardu Santa Maria d'Aracoeli — šv. Marija "Dangaus altorius" šventovė.

Ji yra prie paminklo Viktorui Emanueliui II šalia Piazza Venezia. Šie laiptai yra iš II a. po Kristaus. Kadaiše jie vedė romėnus į pagonišką Saulės šventovę, kurią buvo pastatęs imperatorius Markus Aurelijus ant Kvirinalo (Quirinale) kalvos. 1348 m. jie buvo perkelti tarnauti krikščionims. Nors ir perkelti, tačiau ir toliau vaidina tą patį architektūrinį vaidmenį. Į šv. Marija "Dangaus altorius" šventovę neužklysi iš gatvės, — reikia lipti

dingais laiptais ir pasiruošti įeiti į šventą vietą.

Beje, dešinėje nuo šv. Marija "Dangaus altorius" šventovės laiptų yra, kiti laiptai, vardu Renesanso cordonata. Jie veda į Piazza Campidoglio — Kapitoliujaus aikštę. Michelangelo buvo jų architektas. Nūdien abeji laiptai, vieni šalia kitų gulėdami, daug papasakoja apie savo istorinį laikotarpį — viduramžius ir Renesansą.

Kontrastą pamatai iš karto. Po kaire, statūs laiptai pakopomis veda aukštyje į šventovę, o po dešine, nuožulnus kilimas į kunigaikščių rūmų pasaulį. Pajunti, kad į šventovę neužvažiuosi karieta, tačiau visi jais gali lipti. Tuo tarpu į rūmų pasaulį mažai kas gali važiuoti. Viduramžių maldininkai lipimu bėgo iš šio pasaulio į garbę anapus.

Romos laiptai ir Jokūbo kopėčios

Apie Jokūbo kopėčias rašo

Pradžios knyga (žr. Pr. 28, 10-19). Sapne Jokūbas matė kopėčias, kurios stovėjo ant žemės ir lietė dangų. Dievo pasiuntiniai jomis leidosi į žemę ir lipo atgal į dangų. Kopėčios Pradžios knygos skaitinyje yra įvaizdis, kuriuo perkeliama Mesopotanijos zigurato — "kalno į Dievybę" prasmė.

Mesopotaniečiai statė ziguratus, norėdami lipimu pasiekti Dievybės buveinę. Įdomu, kad Jėzus, Jono evangelijoje daro užuominą apie Jokūbo kopėčias: "...jūs matysite atsiverusį dangų ir Dievo angelus kylančius ir nusileidžiančius ant Žmogaus Sūnaus" (Jn 1, 51).

Viduramžių mistikas šv. Jonas, pravarde Klimakas (Climacus), — pravarde kilme turi ryšį su graikų kalbos žodžiu "kopėčios", — rašo apie kopėčias į dangų. Remdamasis užuomina apie Jokūbo kopėčias, jis rašo, kad ir krikščionio kelionė per gyvenimą yra panaši lipimui trisdešimties pakopų kopėčiomis. Anot jo, kiekviena pakopa yra tolygi vienam bandymui ir vienai įsigyčiai dorybei.

Žmogus yra piligrimas. Lipdamas pakopa po pakopos Jokūbo kopėčiomis, jis daro pažangą, o kopėčių viršūnėje atranda garbę dangiškojoje Jeruzalėje. Viduramžių piligrimo lipimas d'Aracoeli — "Dangaus altoriaus

laidais padėjo jam įsiminti antgamtį. O Michelangelo Cordonata laiptai yra perdėm skirtingi. Jie neteigia lipimo iš šio pasaulio į antgamtį.

Plačiai paseikėtai nuolydžio tarpais Michelangelo Cordonata užveda į aikštę, skirtą pasaulietiška karalių ir didikų iškilmei. Aracoeli laiptus, vedančius į "Dangaus altorių", nuo pagoniškios Saulės šventovės į šventovę Dievo Motinos garbei, perkėlė žmonių aukomis, dėkojant už išgelbėjimą nuo Romoje siautusio maro, o Cordonatą Michelangelo sukūrė pagerbti Karoliui V, šv. Romos imperijos galvai.

Laiptai ir Vatikanas

Vatikanas yra nepriklausoma valstybė Romos mieste. Ji yra mažutė — vos 44 ha (108,7 akru).

Sakoma, kad ji turi 80 didelių ir 200 mažesnių laiptų. Savo iškilumai visus viršija Scala Regia — Karališkieji laiptai. Jie matomi pro tarpdurį dešinėje didžiosios šv. Petro aikštės kolonados pusėje.

Scala Regia laiptus sukūrė, įžymusis baroko amžiaus architektas Gian Lorenzo Bernini 1666 m. Meistriškų baroko išmonės ir įgūdžių panaudojimu, sukurta puošnus slenkstis į Vatikaną rūmus. Man jais teko eiti tik vieną kartą, — audiencijai pas popiežių Pijų XII Sekminių dieną 1946 m. Tiesa, tuokart jau nesigirdėjo nei trimitai, nei būgnai, kurie sveikindavo karalius ir didikus, bet patys laiptai paliko gilų įspūdį savo simetrija, kilimu, kolonomis.

Pagoniškoji Roma. Forum romanum — Romos aikštės griuvėsiai. Nuotr. A. Rubšio

Vatikano rūmų slenkstį ir paslaptis, ir nūdien saugo dailiai nuauge šveicarų gvardijos kareiviai.

Muziejaus skyrius apie "Laiptus"

Pati Roma yra lyg gyvas muziejus. Muziejus Mussolinio statytame Euro priemiestyje, vardu Civiltà Romana — Romėniškoji civilizacija turi skyrių apie laiptus.

Romoje yra laiptų — niūrių laiptų, kurie sukelia nerimą. Kada tik beeičiau Via Cavour į San Pietro in Vin Coli — šv. Petras grandinėse šventovę, su nerimu lipu Salita di Borgia — tamsiais tunelio laiptais, ant kurių Cezaris Bordžia nužudė vieną iš savo sesers Lukrecijos vyrų. Salita di Borgia muziejuje primena intrigas ir žudynes.

Lygiai nesmagu leistis laiptais į Adriano mauzolejaus kapo kambarį Castelangelo — angelo pilyje. Laiptų sienų durys atsidera į tamsioje skendantiis šimtmecių politinių kalinių kameras. Angelo pilies laiptai yra matę tamsiausius Romos istorijos užkulius. Ant jų stabtelėsi nesinori. Norisi sparčiai pasiekti jų viršūnę. Giacomo Puccini opera Tosca turi savo tragiškąją užuomazgą ant Castelangelo laiptų.

(Bus daugiau)

KVIETIMAS SUSĖSTI PRIE BENDRO STALO

(atkelta iš 2 psl.)

Darbotvarkė ir jos tikslas

Konferencijos ruošėjai sustatydami darbotvarkę siekė kelių tikslų. Pirmia, norėta, kad ji būtų aktualiai, paliečianti opiausias klausimus.

Antra, siekta, kad pranešimai būtų akademinio lygio ir kad pateikiamuose pranešimuose būtų išlaikytas balansas tarp teoretikų ir aktyvistų. Problema svarstant ir vienu ir kitu indėlis yra privalomas.

Trečia, konferencijos dalyviams norėta įsamontinti faktą, kad Lietuvos reikalų sprendimas daugeliu atvejų yra artimai susijęs su tarptautine politika. Dažnai tą faktą esame linkę užmiršti ir laisvinimo srities veikloje esame linkę vadovautis vien iš asmeniškų interesų ir partitės išplaukiančiais ėjimais.

Aukščiau suminėti tikslai ryškiai atsispindi konferencijos darbotvarkėje. Penktadienį, spalio 23, konferencijos dalyviams kalbės amerikiečių akademikai ir valdžios pareigūnai. Jie analizuos dabartinę tarptautinę situaciją, jos poveikį ir Baltijos valstybių statusą bei padėtį krašto viduje. Penktadienio popietį konferencijos dalyviai specialiais autobusais bus vežami į Baltuosius Rūmus, kur spec. prezidento patarėjui Linui Kojeliui koordinuojant, konferencijos dalyviams informacinius pranešimus pateiks Valstybės departamento ir Tautinio saugumo tarybos pareigūnai.

Šeštadienį, spalio 24, programoje pramatyta trejos svarstybos — simpoziumai. Ligšiolinė Lietuvos laisvinimo srities veikla apžvelgs ir sugestijas dėl veiklos ateityje pateiks Juozas Danys, Gintė Damušytė, Algimantas Gureckas ir dr. Tomas Remei-

kis. Ryšių su pavergta tauta klausimą nagrinės dr. Bronius Nemickas, Juozas Kojelis, Mykolas Druga, Viktoras Nakas ir dr. Romualdas Misiūnas. Išeivijai jautrią tariamų nacių karo nusikaltėlių paieškos temą analizuos dr. Romas Vaštokas, dr. Saulius Sužiedėlis ir adv. Povilas Žumbakis.

Sekmadienio, spalio 25 programoje kalbės rezistentas, politinis kalnys ir konferencijos garbės svečias prof. dr. Vytautas Skuodis, mūsų naujausia jungtis su kovojančia Lietuva. Vytautas Volertas, visuomenininkas ir kultūrininkas, baigiamuoju konferencijos žodžiu svarstys išeivijai pavestas pareigas ir susiklausymo laisvinimo darbe svarbą.

Žinant, kad panašaus pobūdžio konferencijoje yra būtina skirti laiko ir tarpusavio pabendravimui, rengėjų numatyta bendri priešpiečiai, priėmimas, dalyvaujant JAV Kongreso ir media įstaigose dirbantiems lietuviams, ir šeštadienio vakarą iškilminga vakarienė.

Informacijos dalyviams

Norinčius konferencijoje dalyvauti, rengėjai prašo apie tai pranešti PLB valdybai, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, telef. 312 778-2200. PLB būstinės valandos: pirm. — ketv. 9 val. ryto iki 2 val. p.p. Pranešant apie dalyvavimą,

ROCHESTER, N.Y.

Jubiliejinų metų šventė

Rochesterio Šv. Jurgio lietuvių parapija gana iš anksto pradėjo rengtis pažymėti krikščionybės šešiasimtmetį Lietuvoje.

Lietuvos, lietuvių kalba aptarė arkivyskupo Jurgio Matulaičio gyvenimą ir paprašė jį paskelbti palaimintuoju.

Popiežius garsiai perskaitė beatifikacijos formulę, kad nuo dabar Jurgis Matulaitis bus vadinamas palaimintuoju ir jo šventė bus sausio 27. Vysk. Antanas Vaičius taip pat pagal formulę padėjo popiežiui už paskelbimą palaimintuoju.

Po tų formalių paskelbimų buvo atidengtas didžiulis naujojo palaimintojo paveikslas. Jis buvo pakabintas tarp puošnios barokinės ornamentikos, žibinės auksu.

Tai buvo šių iškilnių pats iškilniausias momentas. Naujas palaimintasis ateina į lietuvių tautą.

Choroas užgiedojo "Gloria in excelsis Deo".

(Bus daugiau)

IŠKILMĖS ROMOJE

(atkelta iš 3 psl.)

lėnka į palaike Lietuvos himnu. Tai senasis mūsų himnas — pasveikinimas ir ištikimybės pareiškimas Bažnyčiai.

Krikšto prisiminimas

Pradėdamas iškilmingas mišias, popiežius kreipėsi į minią ir priminė, kad šios mišios yra ryšium su Lietuvos 600 metų krikšto sukaktimi ir Jurgio Matulaičio beatifikacija.

Krikšto prisiminimui jis palaimino vandenį, su kuriuo apšlakstė esančius. Bazilikos Sistine choras giedojo "Asperges me, Domine".

Paskelbiamas palaimintuoju

Mišių pradžioje buvo ir palaimintojo paskelbimo apeigos. Vysk. Antanas Vaičius, svečias iš

Didžioji literatūros šventė

(atkelta iš 3 psl.)

kuris ir dalyvavo premijų paskirstymo komisijoje. Jis tars žodį apie premijas Lietuvoje ir čia taip pat paskaitys savo kūrybos. Literatūrinei daliai vadovaus Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, poetas, ilgametis Liet. Rašytojų draugijos pirmininkas. Literatūrą glaudžiai rišasi su lietuviška muzika ir lietuviška daina. Per dainą pasklido Maironio patriotiniai eilėraščiai ir virto nuolatiniu tautos paskatu gyveniti.

Ir šiai literatūros šventei yra pakviesta iškilioji solistė Gina Čapkauskienė. Ji atvyksta su grynai lietuvišku repertuaru. Tuo nori pagerbti lietuvių kūrėjus, nori ir kitus paskatinti, kad skirtų daugiau dėmesio saviesiems kūrėjams — rašytojams, kompo-

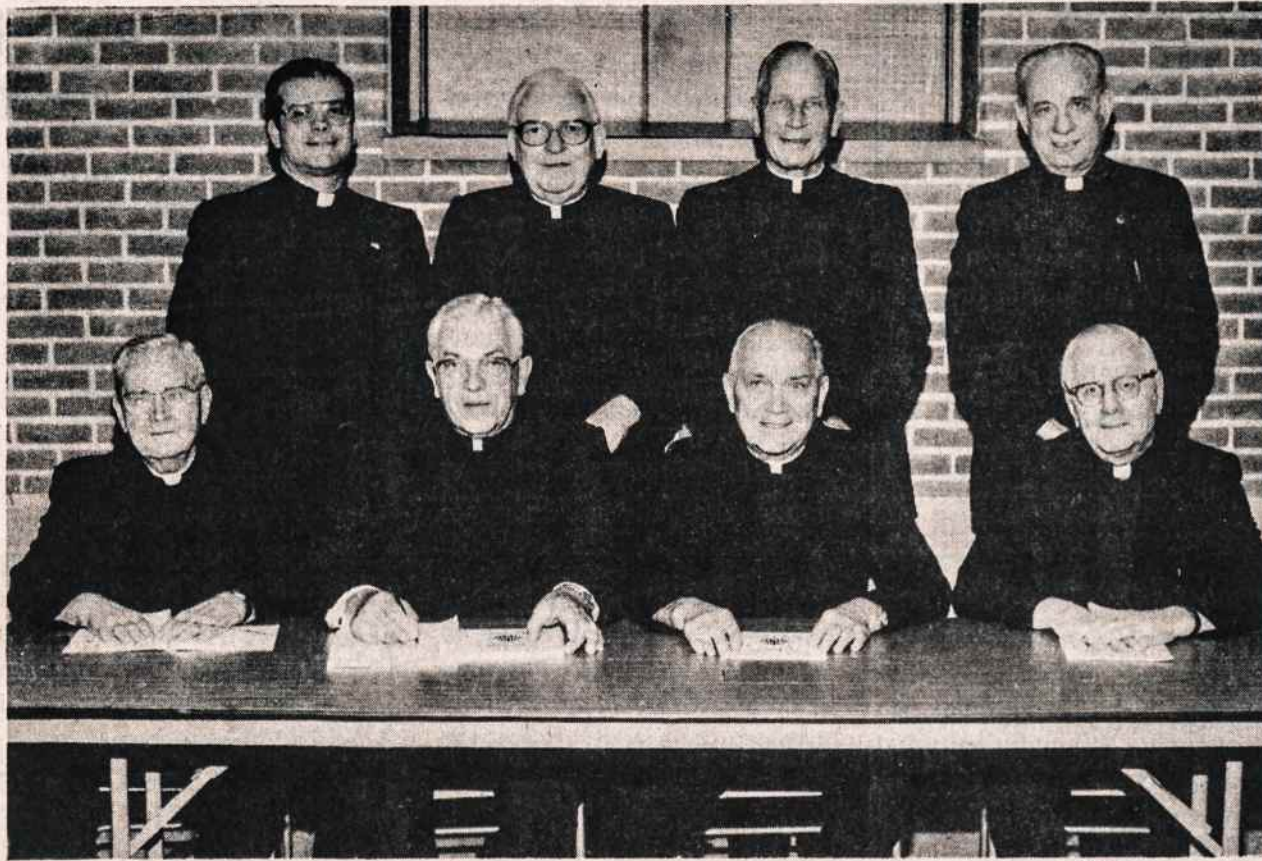
zitoriams, solistams, dailininkams.

Į šventę įsijungia lietuvių nuoširdus bičiulis, pasaulinio garso pianistas William Smiddy. Fortepijonu jis paskambins lietuviškų kūrinių.

Visa tai surengti dabar yra gana sunku. Reikia daug darbo, daug jėgų, o tai kartais pasidaro vos pakeliama, nes visi rengėjai bijosi, kaip, ar atsilankys šiek tiek publikos.

Lietuviškasis kūrybos žodis gyvuos tik per lietuvius rašytojus, per lietuvišką knygą. Ir kad jis galėtų gyvuoti, tai savo apsilankymu, savo bičiulyste paremė kūrėjų ir premijų įteikimo šventę, kuri bus spalio 31 Kultūros Židiny.

Kuo daugiau svečių laukia lietuvių rašytojai ir lietuviškos atskleistos knygos!

Iš k. I-oje eilėje: Msgr. Michael C. Ozolas, Msgr. Anthony J. Norkūnas, Msgr. William J. Pakutka, Msgr. Frank L. Yaskas; II-oje eilėje: kun. Thomas R. Hudak, kun. John J. Kazlauskas, kun. Peter J. Ališauskas, kun. Joseph J. Lasky. Nuotraukoje nėra: kun. Leonard M. Butcavage, kun. Edward L. Fundalewicz, kun. Peter P. Madus, kun. Joseph S. Stiko, kun. Francis P. Skiba. Nuotr. Bernard J. Kadish

prašoma pranešti oficialų vardą ir pavardę, adresą, gimimo datą ir Social Security numerį. Šios informacijos reikalingos leidimui į Baltuosius Rūmus įeiti.

Konferencija vyks Sheraton National viešbutyje (Columbia Pike ir Washington Blvd., Arlington, VA. 22204). Papigintus kambarius galima rezervuoti asmeniškai, skambinant 800 468-9090. Viešbučio esama prie pat Washington National aerodromu, iš kur viešbučio autobusukas nemokamai paima atvykusius.

Koncertai, paskaitos, susikaupto savaitgaliai buvo lyg ir įvadas į jubiliejinis metus. Kai jubiliejaus proga buvo paskelbta maldos diena už kenčiančią sukaktuvininkę Lietuvą, parapija paruošė ir per vyskupą išsiuntinėjo visiems diecezijos klebonams medžiagą apie krikščionybės Lietuvoje raidą ir apie dabartines jos kančias.

Šių metų pradžia buvo skirta pasirošimui kelionei į Romą. su nemaža parapičių grupe Romon vyko dalis tautinių šokių grupės ir dalis choro. Jie tenai dalyvavo tautinių šokių pasirodymuose ir kartu su kitais chorois giedojo bažnyčiose.

BIAURUS PROPAGANDINIS LEIDINYS

Lithuania, The Road to Independence, 1917 - 1940. A Documentary Survey. Atspausa Novosti Pres Agency Publishing House, Moscow, 1987.

Šiomet lietuviai turistai, kurie lankėsi okupuotoje Lietuvoje, parsivešė 90-ties puslapių knygą, palaike, žinoma, gavę ten nemokamai, kaip turistinę dovaną brošiūrą. Geras popierius, nemažai notraukų, net trijų puslapių "List of Sources" — Lyg ir pabrėžia su koku propagandinu u užsidedimū ir ryškiom pa stangom (anglų kalba) mėgina autoriai šį melą išnešti į pasaulį ir įpiršti jį už tiesą.

Niekur nepaminėta knygos autorius ar leidėjas, taigi, slapstosi. Matyt, autorius ar autoriai — lietuviai ir, gal būt, gėdėsi, atsveriant šį baisų okupantų melą, atitaisant istorinę neteisybę.

Šiomet parsivežti turistų atvirukai irgi su melagingais užrašais; pavyzdžiui, Vilniaus Katedros nuotrauka, o ant atviruko užrašyta: Vilnius, Paveikslų galerija. Reiškia, Katedros jau nebėra ir, tarytum, nebuvę...

A. R.

— Apolinaras Bagdonas, Lietuvių Rašytojų Dr-jos valdybos narys, baigė paruošti ir atidavė spaustuvėn naują poezijos knygą "Likimo antspaudas", kuri bus išleista dar šiais metais.

SCRANTON, PA

Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejus bus iškilmingai paminėtas Scrantone, Pa.

Lapkričio 1 Šv. Petro katedroje, Scrantone, 3 val. popiet iškilmingos pamaldos. Mišias aukoš Scrantono vysk. James C. Timlin, D.D. koncelebruojant visiems diecezijoje esančių lietuviškų parapijų kunigams. Pamokslą sakys kun. Jonas E. Rikteraitis, Šv. Andriejaus liet. parapijos klebonas New Britain, Conn. Visų lietuviškų parapijų choristai sudarys jungtinį chorą ir giedos mišių metu.

Po pamaldų — 6 val vakare — Convention Hall, 1073 Oak Street, Pittston Twp., Pa., bus pokylis ir šokiai. Bilietai gaunami lietuviškų parapijų klebonijoje.

Kviečiama gausiai dalyvauti šio jubiliejaus paminėjime. Lietuvos Vyčiai jau pakviesti. Tautiniai drabužiais pasipuošusius raginama dalyvauti katedroje.

CORETTA SCOTT KING UŽ KUN. A. SVARINSKĄ

Coretta Scott King savo ir Martin Luther King fondo vardu pasiuntė laišką Sovietų Sąjungos ambasadoriui Washingtone Dubinui, prašydama, kad sovietų vyriausybė išlaisvintų kun. Alfonsą Svarinską ir leistų jam vėl normaliai atlikti kunigiškas pareigas.

"Mes viliamės", rašo laiške Coretta King, "kad generalinis sekretorius Gorbačiovas palankiai priims prašymą, kad būtų atitaisyta kun. Svarinskui padaryta skriauda, atėmus jam priklausančias teises."

Coretta King primena sovietų ambasadoriui, kad kun. A. Svarinskas yra religinės laisvės Lietuvoje gynėjas ir vienas iš Tiki- nčiųjų Teisėms ginti katalikų komiteto steigėjų, kad už taikingas pastangas ginant įsitikinimų laisvę apkaltintas tariama antisovietine agitacija ir propaganda buvo nuteistas sunkia kalėjimo bausme. Ji atkreipia sovietų ambasadoriaus dėmesį, kad kun. A. Svarinskas už tikinčiųjų teisių gynimą jau yra iš viso iškalėjęs dvidešimt metų.

— Oratorija — muzikinis veikalas sukurtas poeto B. Brazdžio ir muziko kun. B. Markaičio, SJ, bus atlikta jungtinių chorų Toronte, Kanadoje, Ryerson instituto teatro salėje Lietuvos krikščionybės minėjime 1987 lapkričio 14. Jungtiniame chore dalyvauš Priskėlimo, Lietuvos kanonikų, Hamiltono Aušros Vartų parapijų chorai ir Toronto "Aro" bei Londono "Pašvaistės" chorai.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA, RINKTINIAI RAŠTAI I TOMAS. Stasys Šalkauskis. Filosofinės studijos. LKM Akademijos leidinys 1986 m. Redagavo dr. Juozas Girnius, Spaustuvės išlaidas apmokėjo prof. dr. Kazys Alminas, truputėliu prisidėjęs Lietuvių Fondui. Spausdino "Pli-niana" spaustuvė Selei Umbro miestelyje (Perugia, Itgalia).

100-taisiais nuo prof. S. Šalkausko gimimo sukakties metais išleistas pirmasis jo darbų ir veikalų tomas skirtas filosofijos studijoms. Pramatyta išleisti dar du tomai — antrame tilps pedagoginės studijos, trečiame jo parašyti vadovėliai, paskaitos, kalbos, dienoraštinės pastabos ir kita.

AUKURAI IR ALTORIAI.

Krikšto eilėraščiai. Anatolijus Kairys. Išleido Lietuvių Literatūros bičiuliai 1987 m. Iliustravo Vladas Vijeikis. Spaudė ViVi spaustuvė. Tiražas — 1200 egz. Kaina — 5 dol.

Tai naujausias produktyvus autoriaus eilėraščių rinkinys Lietuvos 600 metų krikšto temomis. Rinkinys suskirstytas į tris skyrius: Krikštas prieš krikštą, kuriame 27 trumpi eilėraščiai, Viešpaties metai—27 eilėraščiai ir Ilgoji krikšto gatvė — 15 eilėraščių.

Tie religiniai tautiniai istorinės tematikos eilėraščiai maloniai skaitomi ir yra prasmingu poezijos rūbų apvilkti.

Gale pridėtas autoriaus A. Kairio kūrybinis įnašas į mūsų literatūrą: 14 dramų, 10 komedijų, 9 romanai, poezijos 5 leidiniai ir 5 libretai, kuriems muziką sukūrė kompozitoriai Br. Budriūnas, J. Gaidelis ir A. Jurgutis.

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ AMERIKOJE ISTORIJOS BRUOŽAI. Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM, Brooklyn, N.Y. 1987.

Istorikas kun. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, rinko ir ruošė medžiagą Lietuvos pranciškonų istorijai Amerikoje, bet mirtis jo darbą nutraukė. Jis mirė 1984 sausio 30.

Tėvo Viktoro Gidžiūno surinktoji medžiaga šiuo leidiniu atiduodama skaitančiai visuomenei. Tai neredaguota ir netaisyta medžiaga, kaip buvo tėvo Viktoro palikta.

Būsiamiems lietuvių pranciškonų istorijos tyrinėtojams tai vertingas rinkinys, kuriuo galės jie naudotis.

SKEVELDROS. Aurelija Balasaitienė. Romanas. Išleido Vilties draugijos leidykla, 6116 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103. 1987. Kaina 10 dol. Knygos mecenatas Marcelinas Žitkus.

Romane atvaizduoti asmenys, yra autorės vaizduotės padarinys ir bet koks panašumas su gyvais ar mirusiais yra grynas atsitiktinumas. Tačiau romanas atspindi gyvenimo tragišką tikrovę istorinių įvykių fone.

Vaizduojama nuosaki įvairių žmonių netolimos praeities pergyvenimų pynė vedusi juos per savojo krašto tragiškuosius įvykius, tremties eigą ir pagaliau atvykimas į Naująjį Pasaulį — Ameriką.

Romanas parašytas lengvai skaitoma kalba.

PATIKSLINIMAS. Darbininke Nr. 34, rugsėjo 11 d., 4 psl. paminėta naujasis M. Blyno knyga. Jos pavadinimas minimas "Lietuvos senovės paminklai". Turi būti "Lietuvos senovės palikimas".

ŠUKYTĖ IR VASYLIŪNAS

Spalio 3 Kultūros Židinyje Lietuvių Fondas atšventė savo 25 metų sukaktį tikrai pažymėtinu rečitaliu, kurį atliko Lilija Šukytė, sopranas, Metropolitan, Müncheno ir kitų operų solistė. Prie fortepiono jai bendradarbiavo jos vyras, žinomas fizikas ir vargonų virtuožas, dr. Vytenis Vasyliūnas. Tai buvo vakaras, kurį ilgai prisiminsime.

Nepabijojusi nedraugiškai šalto ir lietingo rudens oro, publika susirinko gausiai. Ir neveltui. Tai buvo retas malonumas ir privilegija girdėti aukščiausio lygio menininką skoningoje ir išimtinai įdomioje programoje. Tokio kalibro programos yra priimtoms ir laukiamoms didžiosiose koncertų salėse visame pasaulyje, bet Kultūros Židinyje tai retas įvykis. Buvo taip gera, kad šiame koncerte buvo laikomasi etiketo bei tradicijų, puoselėjimų visose koncertų salėse. Tos tradicijos yra svarbios ir klausytojams ir programos atlikėjams. Klausytojui jos duoda progos su didesniu malonumu išklausyti to, ką išgirsti jis atėjo. Menininkui gi — leidžia susikaupti savo pagrindiniam tikslui: pasidalinti savo darbu su publika — kuo galima geriau. Ačiū rengėjams.

Taigi, laikantis tų tradicijų, niekas nenukreipė dėmesio nuo Šukytės. Nuo pat pirmo jos išėjimo publikos akis patraukė jos drabužio grožis, klasiškas paprastumas, natūrali laikysena scenoje. Nuo pat pirmos dainos mus pagavo jos spontaniškas įsijiejimasis į muziką... o jos veide atsispindėjo kiekvienas iš tų nesuskaičiuojamų muzikinių nuotaičių pasikeitimų.

Ir buvo džiaugsmas girdėti Vasyliūnų muzikinę kolaboraciją. Vytenis Vasyliūnas atliko didelę ir svarią programos dalį — ir visuomet su atvira ausimi tinkamam balansui. Kai muzika reikalavo, jis davė jai propulsiją. Kitais atvejais, atleidęs "vadžias", kvėpavo su dainininke.

Pirmoje programos dalyje girdėjome du beveik niekad rečitalių programose nepasirodantį dainų ciklus: Felix Mendelssohno opus 19 ir Hans Pfitznerio opus 7.

Mendelssohno simfoniniai veikalai, oratorijos koncertai, kamerinė ir instrumentalinė muzika publiškai daug geriau žinomi negu jo solo dainos, kurių per savo trumpą gyvenimą jis parašė arti pusantro šimto. Šukytės atliktos šešios dainos (parašytos, kai kompozitorius buvo vos 20 metų), savo kompozicine technika kiek gėminingos geriau pažįstamoms fortepioninėms "Dainos be žodžių", gal nepasiekia Schuberto ar Schumanno emocijų ar poetinių gelmių, tačiau — kaip ir visa Mendelssohno kūryba — yra skoningos, elegantiškos, charakteristiškos ir vertos girdėti dažniau. Šukytės atlikime, ji buvo jautri ir Mendelssohno klasiškai romanatiškam stiliui, ir tam merkurikiškam nuotaičių keitimuisi. "Pavasario daina" buvo jaunatviška, "Pirmoji žibuoklė" — lyriškai trapi, "Žiemos daina" priminė kažką seną liaudies baladę, "Nauja meilė" — bėgančius elfus, užbaigė "Kelionės daina" propulsyviai traukė į tikslą.

Šiam gyvam ciklui Hans Pfitznerio penkios dainos, op. 7, sudarė gilų kontrastą. Šis labai produktyvus vokiečių kompozitorius, vienas iš paskutinių romantikų, Richard Strauss bendralaikis, Amerikoje beveik negirdimas. Didelė jo kūrybos dalis yra orkestrinė, teatro ir vokalinė muzika. Parašė eilę operų (žymiausia jų — "Palestrina"), daug choro ir solo dainų. Atrodo, jis mėgino sekėti Wagnerio tradicija, vystydamas leitmotyvų techniką, ieškodamas praturtinti harmoniją chromatizmais, nei-

damas su dvidešimto amžiaus vėjais. Šukytės atliktos dainos, ankstyvos Pfitznerio kūryboje, skamba tirštu velyvos romantiškos koloritu. Su neklystančiu stilistiniu lankstumu dainininkė joms davė tamsesnę spalvą, platesnę priėjimą, didesnę ritminę laisvę.

Viena maža pastaba: publiškai gal būtų naudinga gauti išspausdintus tų dainų tekstus — originale ir vertime.

Po pertraukos išgirdome lietuvių kompozitorių dainas. Penkios Kazio Viktoro Banaičio dainos, nors kompozitoriaus taip ir neplanuotos, nuskambėjo kaip vientisas, augančios dramatinės įtampos ciklas. Elegiškas "Atminimas", lyriškas "Aš parpulsiu", subtilus "Obelių žiedų" impresionizmas, "Tulpių" šviežias entuziazmas, "Aš per naktį" giliai išgyventa tragedija, — visa tai buvo taip savitai, su tokia jautria, meniška vaizduote, realizuota. Visomis dinaminėmis priemonėmis — nuo snabždesio iki dramatiško intensyvumo.

Tą patį būtų galima pasakyti apie Vytauto Klovos dainų interpretaciją, gražiai išieškotą, pakiliose vietose siekiančią beveik operinės pilnumos. Šis Vilniuje gyvenęs kompozitorius, nuosakiai romantiškas modernistas, buvo reprezentuotas trimis dainomis (Putino žodžiais): "Kukuoja gegutė", "Tam paukščiui" ir "Birželio naktį".

Nuotaikinga ir graži pabaiga buvo penkios Juozo Gruodžio aranžuotos liaudies dainos: "Saulėle raudona", "Oi ant kalno", "Voverėlė", "Ėsk, karvute" ir "Aš anyta". Šukytė jas pasirinko ir interpretavo taip, kad kiekvienas galėjo girdėti ne tik mūsų dainų grožį, bet ir jų nuostabų įvairumą — nuo raudų iki sutartinčių.

Taip ši programa buvo elitinė, gera dalis jos daug kam niekad negirdėta, bet Šukytės meniškos interpretacijos dėka, ji buvo jautri ir prasmingai komunicuota klausytojams. Ir publika jos išlausė su tylija koncentracija ir kylančiu entuziazmu.

Nenuostabu. Po jos trijų labai familiarių "bisų" buvo aišku kodėl.

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJAUS MINĖJIMAI VAKARŲ VOKIETIJOJE

Rugsėjo 27 Lietuvos krikšto jubiliejus buvo paminėtas Augsburgo vyskupijoje Augsburgo vyskupo dr. J. Stimpfle noras buvo tai atlikti galimai iškilmingiau ir jis, susitaręs su Lietuvių sielovados delegatu kun. Antanu Bunga, tam parinko Ottobeuren šventovę, vadovaujamą tėvų benediktinų.

Tačiau taip jau atsitiko, kad vysk. Stimpfle susirgo ir tame minėjime negalėjo dalyvauti. Kad minėjimas įvyktų, jis įgaliojo vieną savo pavaduotojų, vysk. Ziegelbauer, laikyti lietuviams pamaldas ir pasakyti pamokslą jų metu Ottobeuren šventovėje.

Sekmadienio rytą bazilika buvo pilna žmonių. Prie altoriaus išėjo Augsburgo vyskupas pavaduotojas Ziegelbauer, lietuvių vyskupas A. Deksnys ir benediktinų vienuolyno abatas tėvas Vitalis, o kartu su jais dar 10 kunigų, kurių tarpe buvo 8 lietuviai.

Pamaldos pradėtos giesme "O Kristau Pasaulio Valdove" ir baigtos "Marija, Marija". Per mišias giedojimo choras, skaitymai buvo abiem kalbom, aukas nešė prie altoriaus lietuviai, vėliavos buvo laikomos Vasario 16 gimnazijos mokinių. Pamokslą apie Lietuvą sakė vyskupas Ziegelbauer, jame paliesdamas Lietu-

šimkaus "Kur bakužė", ta kilni, dvasinga, lietuviška daina, visiems taip pažįstama, (nuvalkiota?), elitistų pajuokiamą, gavo tai, ko ji nusipelnė, — subtiliai šviežią to tylaus skundo interpretaciją. Puccini "O mio babbino caro", visų dainuojama, girdima per "juke boxes", kalijopės, televizijos reklamuose, Šukytės rankose tapo — lyg vakar surkurta. Brahmsio lopšinė buvo ne tik idealiai padainuota, bet ir paženklinta Šukytės asmeniškais antspaudais.

Tačiau tai ir yra tos paslaptys — neišaiškinamos, neišmokomos — kurių ženklų pažymėtas menininkas sugeba nepažįstamą muziką paversti iš karto suprantama ir priinama, o tai, kas girdėta per daug, nudažyti naujomis šviežiomis spalvomis.

Kad Šukytės balsas neabejotinai gražus, kad jos dinaminė skalė plati, kad jos technika paremta tvirtais pagrindais, kad jos dikcija išskirtinai skaidri, — tai visa yra faktai, kurie nereikalauja daug komentarų. Tai jos tobulai apvaldyti įrankiai, tačiau jos interpretacijos svarbiausieji elementai, turbūt, yra — įgimta muzikinė išmintis, gilus kiekvieno kūrinio visumos ir detalės supratimas ir ta komunikacijos jėga, kuri klausančiam leidžia pajusti kiekvienos dainos gyvybinę energiją.

Mus palietė muzikos esmė. Mus pagavo tas šviežias priėjimas prie dainos. Mus surakino tas jautrumas žodžio ir niuanso prasmei — taip tiesiai, atvirai ir be rezervų išreikštas. Tai yra tikras menas: kiekvienas momentas dainoje tampa spontanišku kūrybiniu veiksmu.

Retas yra dainininkas, kuris gali sėkmingai apvaldyti ir operos ir rečitalio sferas. Šukytė gali. Rečitalyje ji — žvaigždė, rečitalistė pagal Lotte Lehman tradiciją.

Kaip malonu būtų išgirsti ją vėl — toje pačioje ar kitoje programoje. Alice Tully Hall rečitalis gal būtų ne pro šalį? — o tada per visą pasaulį... Gero vėjo!

Tuo tarpu — liekame giliai dėkingi už vertingą ir prasmingą vakarą, kuris ilgai nebus užmirštas.

Aldona Kepalaitė
ir Kazys Yakutis

vos krikštą ir šiandieninį Lietuvos katalikų gyvenimą, ypač, jų nuolatinį persekiojimą.

Aukojimo metu Lietuvių sielovados delegatas kun. Antanas Bunga uždegė didžiulę žvakę, kaip simbolį lietuvių tautos. Mišių pabaigoje kun. Antanas Bunga padėjo mišias aukojusiems vyskupams, abatui ir kunigams, o ypač taip gausiai dalyvavusiems tikintiesiems, kurių tik dalelė buvo lietuvių.

Kun. Antanas Bunga suruošė po mišių bendrus pietus pas sešes Memmingene, kuriuose dalyvavo apie 120 žmonių. Pietus pradant, Vincas Bartusevičius skaitė pamokslą apie Lietuvos krikštą, aišku, vokiečių kalboje.

Kitas Lietuvos krikšto minėjimas įvyks spalio 25 Mainzo mieste. Mainzo katedroje 10 val. mišias už Lietuvą aukos naujasis Vokietijos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas Mainzo vyskupas dr. Karl Lehmann ir jų metu pasakys tai progai pritaikytą pamokslą.

12 val. Kolpingo namų salėje prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ, skaitys pamokslą apie Lietuvos krikštą vokiečių kalba, o užbaigai bus Lilijos Šukytės-Vasyliūnienės dainų koncertas. Ją

Madų parodos svarbiausi rengėjai. Iš kairės: Andrew Koval-Kovaliauskas, Regina Ridikienė, Aldona Kliveckienė, Gražina Tiškutė-Tucci, Vincas Padvarietis, Madų parodą rengia Balfio 100 tasis skyrius. Ji bus spalio 18 Kultūros Židinyje. Nuotr. L. Tamošaičio

NAUJOS MADOS LAUKIA

*Eina jaunos, eina gražios
Rausvai margu takeliu,
Žiba šviesos, blizga suknios
Balsvai nertu krašteliu...*

Rudens iškilioje nuotaikoje New Yorko Balfio 100-tojo skyriaus valdyba, direktoriai ir prijaucij Balfui jau aštunti metai, kai rengia drabužių madų parodas. Balfio rūbų madų popietė įvyksta spalio 18, sekmadienį, 3 val. popiet, Kultūros Židinyje. Balfas kviečia visus atvykti pasigrožėti drabužių, kūrėjų menu ir tuo pačiu padėti Balfui atlikti šalpos darbus reikalingiems lietuviams.

Visais laikais žmonės puošėsi, derino, rinkosi, kūrė kas gražu, naujo, patrauklu, praktiška, Mūsų močiutės privalėjo paruošti siūlus, austi, derinti, gražinti, kurti drabužius ir jos tai darė. Šiandien moterims nereikia austi, o tik prisiderinti, išsirinkti, pasisavinti pagal savo skonį, madas ir kūno reikalavi-

pianinu palydės V. M. Vasyliūnas.

Kartu Mainzo katedroje spalio 23 - 26 bus paroda apie krikščionybę Lietuvoje.

Lapkričio 19 - 22 Lietuvos krikštą bus minimas Eichstättėje. J Eichstättę ypač kviečiami visi tie, kurie, pradant 1944 metais ten studijavo. Didžioji dalis jų šiandien yra kunigais, kai kurie vėliau yra pasirinkę kitokias profesijas. Jie visi yra labai prašomi vėl atvykti į Eichstättę.

Prof. dr. Vytautas Vardys lapkričio 19 d. 7 val. vak. Eichstättės universitete skaitys pamokslą apie Lietuvos krikštą vokiečių kalba.

Lapkričio 22, sekmadienį 9 val., Eichstättės vyskupas dr. Karl Braun, kartu su koncelebrantais aukos mišias už Lietuvą ir pasakys jų metu pamokslą. 11 val. bus akademija universiteto aulėje, kurios centrė bus prof. dr. V. Vardžio ir prof. dr. Grulich paskaitos. Prof. Grulich kalbės apie dabartinį Lietuvos Bažnyčios padėtį. Užsklandai Vasario 16 gimnazijos moksleiviai pašoks tautinių šokių ir padainuos lietuviškų dainų.

Po akademijos Katalikų universiteto prezidentas dr. Nikolaus Lobkowitz priims visus dalyvaujančius lietuvius.

Br. Liubinas

mus. Šių dienų žmonių gyvenimo būdas rūbų atžvilgiu, žymiai lengvesnis.

Drabužių madų parodoje, kaip ir kiekvienais metais bus A. Koval-Kovaliausko, Gr. Tiškutės-Tucci, kai kurių studijų ir kitų sukurti drabužiai bei mezginiai. Prityrusios, graškios lietuviškos ir specialios modeliuotos vakarinius, dieninius, sportinius drabužius. Nuotaikinga muzika palydės modeliuotojas.

Balfas yra vienintelė platesnė lietuvių šalpos organizacija laisvame pasaulyje, kuri su užjautimu suteikia medžiaginę, mediciną, piniginę paramą bei ramumą ir džiaugsmą savam tautiečiui, patekusiame į vargą. Balfio darbuotojai visad prašo aukų, todėl labdaros darbas nelengvas, nors dirbančiam teikia pasitenkinimą, kad sušelptas vargingas žmogus — lietuvis. Balfio 100-tasis skyrius ruošiasi suteikti ką nors ypatingesnio, gražesnio, nuotaikingesnę nuo kasdienybės atitrūkstancią valandėlę visuomenei rengdami drabužių madų parodą. Balfas laukia visų atvykstant į Židinį spalio 18, sekmadienį, 3 val. popiet pasidžiaugti naujomis madomis. Stalus į parodą galima užsisakyti pas pirmininką tel. (718) 847 - 5619. Atvykusiems pavieniams bus užtektinai vietų prie stalų.

Jonė

LAIŠKAS V. PETKAUS REIKALU

The Catholic Advocate, Newarko arkivyskupijos laikraštis, spalio 7 d. laidoje įsidėjo laišką Viktoro Petkaus reikalui. Laiške rašoma, kiek kartų V. Petkus buvo nuteistas ir kad dabar laikomas specialiaje griežto režimo lageryje. Jo draugai, su kuriais jis buvo nuteistas ir sėdėjo lageryje, Anatoly Scharansky ir Aleksander Ginzburg, yra paleisti.

Amerikos media tiesiog ignoravo Viktorą Petkų, nes jis katalikas. Išvysčius didelį spaudimą, minėti disidentai buvo išlaisvinti.

Laiško autorius ir siūlo išvystyti spaudimą Viktoro Petkaus reikalui, rašyti laiškus pačiam Gorbačovui, kuris žada atvykti į Ameriką. Tegu parodo gerą valią ir tegu paleidžia Viktorą Petkų!

Laišką parašė Robert T. Go-

— Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius arkivysk. Liudas Povilonis, lydimas savo augziliaro vysk. Vlado Michelevičiaus ir Kauno kanclerio mons. Antano Bitvinsko, rugsėjo 30 atvyko į Romą. Arkivysk. L. Povilonis yra pilnateisis Pasaulio Vyskupų Sinodo narys ir dalyvaus sinodo sesijoje, kuri Romoje vyks spalio 1 - 30.

— Solistė Marytė Bizinkauskaitė yra trečios kartos lietuvaite. Nežiūrint to, ji gražiai kalba lietuviškai ir didžiuojasi, kad gali dalyvauti lietuviškoje veikloje. Jos koncertas bus spalio 18 Chicagos Jaunimo Centre. Koncertą rengia Vasario 16 gimnazijai remti komitetas.

— "Margučio" radijo 55 metų veiklos sukakties pokylis bus Chicagos Jaunimo Centre spalio 24. Rengimo komitetą sudaro Irena Kriauceliūnienė, pirmininkė, nariai: Dalia Dundzlienė, Sofija Džiugienė, Antanas Krutulius, Genė Rimkienė, Ritonė Rudaitienė ir Dalia Šlenienė.

— Pirmą kartą Atlanto pakraštyje Laima Stepaitienė ir Manigirdas Motekaitis duos religinį koncertą Putnam, Conn., per Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserų rėmėjų sąskrydį spalio 25.

— Kun. dr. V. Cukuras, Putnamo vienuolyno kapelionas, per rėmėjų sąskrydį spalio 25 pasakys pamokslą ir šventins "Dangaus Vartų" kapinėse naujus paminklus.

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas 15 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 Toronto Lietuvių Namuose. Paskaitą skaitys Gintė Damušytė iš New Yorko, Lietuvių katalikų Religinės Šalpos ir Informacijos Centro pareigūnė. Dainų koncertą atliks Toronto vyrų choras "Aras". Minėjimą rengia Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga ir choras "Aras".

— "Ateities" akademinis savaitgalis įvyks spalio 30 — lapkričio 1 Ateitininkų namuose, Le-mont, Ill.

— Režisierių, teatro darbuotojų ir scenos mėgėjų pasitarimas įvyks Chicagoje spalio 31 d., 10 v.r. Jaunimo Centre. Lietuvių teatro ateitis priklausio nuo mūsų visų pastangų ji išlaikyti gyvą. Pasitarimą rengia JAV LB Kultūros Taryba.

— Lietuvių, kurių gimtoji kalba yra lietuvių, pagal statistikos įstaigą, visoje Kanadoje yra 10,295. Toks skaičius esąs naujausiam gyventojų surašyme, atliktame 1986. Prieš penkerius metus atliktame surašyme minėtas skaičius buvo 11,860. Jis apima tik tuos, kurie užpildytose anketose pažymėjo, kad jų gimtoji kalba yra lietuvių. Bendras lietuvių skaičius Kanadoje pagal naujausius surašymo duomenis dar nežinomas.

Ieškoma gailestingoji sesuo (R.N.) dirbti naktimis Matulaičio namuose. Geras atlyginimas ir galimybė gyventi vietoje. Kreiptis: Sesuo Bernadeta, Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Conn. 06260. Tel. 203 928-7976.

— Nauji Darbininko skaitytojai: T. Baldwin, Yonkers, N.Y., J.D. Matulaitis, Los Angeles, Calif., A. Billis, Amsterdam, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

GOOD NEWS...

IF YOU HAVE EVER WANTED TO INVITE RELATIVES FROM LITHUANIA ON A VISIT TO THE U.S.A. OR CANADA, NOW IS THE TIME TO ACT...

BECAUSE OF NEW GOVERNMENT POLICIES CONCERNING THE GRANTING OF PERMISSION TO VISIT RELATIVES ABROAD, THE POSSIBILITIES OF APPROVAL OF INVITATION REQUESTS IS NOW BETTER THAN EVER BEFORE... IF YOU HAVE TRIED BEFORE AND WERE TURNED DOWN, IT IS NOW SUGGESTED TO TRY AGAIN... CALL OR WRITE US FOR DETAILS.

EFFECTIVE JANUARY 1988, STAYS OF 10 DAYS IN LITHUANIA WILL BE NOW AVAILABLE TO ALL TOURISTS. THIS APPLIES TO BOTH GROUP TRAVEL AND TO INDEPENDENT TRAVELLERS.

BECAUSE OF POPULAR DEMAND FOR ALL-INCLUSIVE GROUP TRAVEL, IN 1988 WE OFFER FIVE GROUP TOURS DEPARTING THE U.S.A. ON MAY 24, JUNE 14, JULY 12, AUGUST 16 AND SEPTEMBER 6. WE CAN ARRANGE INDEPENDENT ITINERARIES TO LITHUANIA AT ANY TIME OF THE YEAR IN ANY COMBINATION WITH OTHER EUROPEAN CITIES OF YOUR CHOICE.

WE HAVE SERVED THE AMERICAN-LITHUANIAN COMMUNITY WITH THEIR SPECIALIZED TRAVEL NEEDS FOR THE PAST THIRTY YEARS. YOU CAN REACH US AT NO EXPENSE TO YOU ON OUR TOLL-FREE TELEPHONE NUMBER, 1-800-835-6688, FROM OUTSIDE NEW YORK STATE.

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF

ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.

501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212) 972-0200

KASOS narių ir visuomenės žiniai pranešame, kad jau dabar galima užsisakyti VISA kredito korteles. Jos bus gražios, lietuviškos ir patogios visiems, kurie nori naudotis šiuo praktišku patarnavimu.

Dėl informacijų apie VISA korteles kreipkitės į KASOS įstaigą darbo valandomis.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skryliai: Chicagoje, Cicerio, St. Peterburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 65 milijonai dolerių

KASOJE mainomi čekiai, prilmami Social Security indėlai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Aplė paskotų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą.

Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktvimi bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ
15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129

Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas

Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499

Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Per metus laiko susikauptė nemažas skaičius asmenų ir organizacijų kurie, atsiminę Kultūros Židinio išlaikymo būtinumą, įvairiomis progomis paskyrė Židiniui auką. Visiems nuoširdus ir broliškas ačiū. Jūsų aukos padeda išlaikyti New Yorko lietuvių kultūros centrą.

Čia skelbiami aukotojai nuo 1986 rugpjūčio 25 iki 1987 rugsėjo 25. Pirmiausia — aukos mirusiųjų pagerbimui.

A. a. Emilijos Noakienės atminimui: 100 dol. Laima ir John Hood, drauge su Valerija ir Jonu Šileikiškiais; Nijolė ir Jonas Ulėnai, 65 dol. Nassau County Public Works tarnautojai. 50 dol. A. Brazinskas, A. ir V. Penikai, V. ir E. Remėzai, A. ir M. Marijošai, I. ir V. Kirkylai, A. ir J. Maldučiai, A. ir R. Vaičiaičiai, 30 dol. dr. B. Paprockienė, S. ir D. Biručiai, G. ir P. Bilėnai, 25 dol. A. ir V. Jankauskai, LMK Federacijos New Yorko klubas, A. ir I. Vakseliai, J. ir B. Nemickai, J. ir A. Nemickai, C. Penikas, V. ir B. Sutkai, J. Zabelskis, 25 dol. I. ir P. Gvildžiai, A. ir V. Barčiai, L. Gudelienė, drauge su J. Grigienė, V. ir V. Matusaičiai, M. ir Z. Raulinaičiai, G. ir D. Slavinskai, 20 dol. A. Garbauskas, V. ir G. Kulpai, V. ir L. Milukai, K. ir I. Nemickai, B. ir V. Nemickai, L. ir E. Staškevičiai, 15 dol. K. Bačauskas, M. Ulėnienė.

A. a. Elenos Čiurlienės atminimui: 50 dol. dr. B. Paprockienė, E. ir V. Remėzai, B. ir V. Sutkai, 40 dol. P. Bagdas. 25 dol. G. Meilūnienė, J. Zabelskis, 20 dol. V. ir L. Milukai.

A. a. Danutės Senikienės atminimui: 30 dol. H. ir I. Miklai, J. ir I. Vilgaliai, V. ir S. Vasikauskai. 25 dol. D. Miklaitė.

A. a. Jono Aukštikalnio atminimui: 25 dol. V. ir I. Alksniniai, G. Rajeckas, 20 dol. A. Ralienė, D. Uzas, 15 dol. A. Švalbonienė.

A. a. Adolfo Kregždžio atminimui: 30 dol. N.Y. Lietuvių Tautodailės Inst. narės. 25 dol. G. ir V. Bučmiai, Z. ir A. Dičpinigaičiai, V. Maželis, dr. B. Paprockienė, E. ir A. Stakniai, 20 dol. H. Andruška, A. ir F.

Ignaičiai, A. ir V. Jankauskai, 15 dol. A. ir D. Šilbajoriai.

A. a. K. Miklo atminimui: 50 dol. H. ir R. Miklai, 40 dol. J. ir I. Vilgaliai, 35 dol. D. Miklaitė, 25 dol. L. B. Great Necko apylinkė, 20 dol. A. ir P. Povilaičiai, 10 dol. A. Lingis.

A. a. Vlado Kalyčio atminimui: L. B. Great Necko apylinkė 25 dol.

A. a. Marijos Svilos atminimui: J. A. Milukai 25 dol.

A. a. Petro Minkūno atminimui: V. Maželis 25 dol.

A. a. Stepo Mackevičiaus atminimui: 50 dol. Z. ir M. Raulinaičiai, 30 dol. K. Jonynas, 25 dol. J. A. Milukas.

A. a. Marijos Slavinskienės atminimui: 100 dol. Viktorija ir Juozas Gruodžiai, 30 dol. S. ir D. Biručiai, 25 dol. A. Reivytenė.

A. a. E. Grudzinsko atminimui: North Shore University Hospital tarnautojai 25 dol.

A. a. Jurgio Slizio atminimui: 50 dol. A. Reivytenė, 20 dol. Z. ir A. Dičpinigaičiai, Č. Janušas, E. Leleiva, A. ir D. Šilbajoriai.

A. a. Sofijos Aleksandravičienės atminimui: V. ir I. Alksniniai 25 dol.

A. a. dr. E. Noako, E. Noakienės, dr. A. Snieskos, dr. M. Jasaičio ir J. Petruolio atminimui Jurgis Budzeika paaukojo 100 dolerių.

Narių susirinkimo, aukų vaizaus ir kitomis progomis Kultūros Židiniui aukojo šie asmenys ir organizacijos: 1000 dol. Pranas Juška, 300 dol. Agota Davis, 125 dol. A. ir D. Šilbajoriai, 100 dol. Lietuvių Atletų Klubas, Lietuvos vyčiai, 90 dol. A. Wesley-Vasiliauskas, 80 dol. Liet. Moterų Katalikių Fondo N.Y. Klubas ir L.A. Klubo Bingo sekcija. 55 dol. S. ir D. Biručiai, 50 dol. dr. A. Goldnerienė, R. Vaičaitis, A. ir I. Vakseliai, 40 dol. dr. J. Kazickas, A. ir L. Lileikai, A. Mačiulaitis. A. ir E. Ošlapai, J. Pažemėnas, R. ir V. Penikai, 35 dol. dr. A. Dunajewski, 30 dol. K. Bartys, K. ir S. Butkai, V. ir V. Matusaičiai, 25 dol. V. ir D. Anoniai, J. Belic-

kas, V. ir P. Dubauskai, M. ir J. Jason, W. Klošis, H. Miklas, A. Simutis, Dr. J. Snieskienė, M. Šalinskienė, 20 dol. H. Andruška, F. Ignaitienė, A. Kvedaras, Lietuvių Fronto Bičiuliai, P. ir A. Matiekūnai, E. Tutinienė, S. Vaškys, 15 dol. dr. Nijolė Bražėnas, kun. V. Dabušis, E. Donohue, A. Elskus, K. Garbauskienė, A. ir A. Grig, M. ir R. Jauniškiai, R. Klivečka, V. Maželis, K. Norvila, T. Penikienė, A. Uknevičius, 10 dol. J. Adomėnas, J. Alyta, J. Andriūšis, A. Bagdžiūnas, kun. V. Balčiūnas, A. Daukša, A. ir S. Dimai, L. Drangauskas, Kotryna Graudis, J. Giedraitis, V. ir S. Klevai, J. Matulaitienė, K. Miklas, Moterų Vienybė, kun. J. Pakalniškis, Birutė Preikštas-Petrutis, A. Pumputis, kun. S. Raila, G. Rajeckas, J. Sližys, R. Šidlauskas, P. Šlapelis, D. Uzas, Vlikas. 5 dol. V. ir N. Audėnai, R. Graudis, J. Kriaučiūnas, A. Landsbergis, J. Navarskis, S. Nutautas, A. Urbelis.

Šalia šių asmeniškų aukų Lietuvių Kredito Unijos KASOS nariai kartu su įstojimo mokesčiu aukojo ir K. Židiniui solidarumo auką 695 dolerių sumoje. Didelė padėka visiem aukotojam, kurie prisideda prie Kultūros Židinio išlaikymo pastangų.

Kultūros Židinio Valdyba

Reikalinga ir pritinka— Paskaityti Darbininką.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by L. Dambriūnas, A. Klimas, W.R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 Cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$10.00, Cassettes — \$25. Postage and handling \$1.00. Available at Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

INTERNATIONAL

RITA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G.T. INTERNATIONAL pirmoji 1988 m. ekskursija prasideda balandžio 7 d. Dvylikai dienų išvykstama į egzotišką Pietų Ameriką. Pirmoji ateinančio sezono kelionė į Lietuvą (15 dienų Lietuvoje) išvyks gegužės 16 d.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmul ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

NORI PASAULIO PAMATYTI? KREIPKIS Į G.T.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

INTERNATIONAL INDUSTRIES

ALGIS GRIGAS, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali sėdėti už naujos Volgos ar Žiguli vairo už penkų dienų! Arba: be palydovo, Jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą — taip pat penkias dienas po jūsų įmokėjimo.

Šis patarnavimas siūlomas nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 1 d.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus

INTERNATIONAL INDUSTRIES
10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 0074

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojantiems tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY
In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu apdangalu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Tėvo Benvenuto Ramanausko, OFM, laidotuvės Šv. Jono kapinėse. Maldas skaito pranciškonų provincijolas tėv. Placidus Barius, OFM. Nuotr. Tėv. P. Giedgaudo, OFM.

TĖV. B. RAMANAUSKO, OFM, LAIDOTUVĖS

Velionis Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM, buvo pašarvotas Marytės Šalinskienės - Shalins laidojimo namuose Woodhavene. Mirė jis rugsėjo 1, ketvirtadienį, pašarvotas jau buvo penktadienį. Tą vakarą susirinko Brooklyno vienuolyne esą vienuoliai. Buvo ir vysk. P. Baltakis, ir provincijolas Placidus Barius. Jie sukabėjo rožančių ir kitas maldas.

Šeštadienio popietėje apsilankė būrelis latvių ir jie latviškai sukabėjo rožančių, nes velionis mokėjo latviškai ir patarnavo lat-

Pervežamas į vienuolyną

Sekmadienio vakarą jau buvo pilna šerminė žmonių. Atsiveikimo pamaldom vadovavo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Brooklyno vienuolyno vi-

ršininkas. Jis tarė žodį ir sukabėjo rožančių.

Po to velionis buvo pervežtas į vienuolyno koplyčią. Dalyvavo čia esą vienuoliai kunigai ir apylinkės lietuviai kunigai. Buvo ir latvių kunigas Anthony Just. Jis mišių metu vieną skaitymą paskaitė latviškai. Koncelebruo- toms mišiom vadovavo vienuolyno viršininkas tėv. Leonardas Andriekus.

Laidotuvių pamaldos

Laidotuvių pamaldos buvo spalio 5, pirmadienį, 11 val. Į jas susirinko visi apylinkės lietuviai kunigai, atvyko pranciškonų ir iš Kennebunkporto, iš Toronto. Koncelebracinėms mišiom vadovavo vysk. Paulius Baltakis, pamokslą pasakė pranciškonų provincijolas Placidus Barius, nupasakodamas velionio gyvenimo kelią, jo būdo savybes, kaip jis mylėjo šv. Pranciškų, kaip pasižymėjo darbštumu. Svečias latvis kun. A. Just vieną mišių skaitinį paskaitė latviškai.

Mišių metu smuiku grojo Julius Veblaitis, velionį pažinęs dar Kretingoje. Jis grojo tuoj po pamokslu, per aukojimą ir per komuniją. Jis atliko tris da-

lykėlius: Arcangelo Corelli — prelūdą, iš 8-tos sonatos, Johann S. Bach — Arioso, vėl Arcangelo Corelli — Sarabando.

Kapinėse

Į Šv. Jono kapines, kur lietuviai pranciškonai turi savo sklypelį, palydėjo apie 25 mašinos. Gražų paminklų suprojektavo dail. V. K. Jonynas. Ten laidojami visi lietuviai pranciškonai. Įrašyta jau eilė pavardžių. Pirmasis įrašytas Tėv. Modestas Stepaitis, žuvęs auto katastrofoje 1962 m.

Kapinėse maldas sukabėjo provincijolas tėv. Placidus Barius. Jis ir ant karsto užbėrė žemelės iš Lietuvos. Susirinkę gražiai sugiedojo Viešpaties angelą ir pabaigoje Marija, Marija.

Polaidotuviniai pietūs buvo Kultūros Židinio mažojoje salėje. Juose dalyvavo apie 80 žmonių. Pietūs patiekė Jonas Beleckas, Winter Garden restorano savininkas. Pietūs buvo puikūs. Juose taip pat dalyvavo ir vienas stalas latvių su kun. A. Just. Pabaigoje vienuolyno viršininkas tėv. L. Andriekus visiem padėjo už dalyvavimą laidotuvėse.

NEW YORKE

Vliko seime, kuris vyko spalio 9-11 dienomis Montrealyje, Kanadoje, iš New Yorko dalyvavo: Bronius Bieliukas, Aleksandras Daunys, Juozas Giedraitis, Aldona Katinienė, Vytautas Kulpa, Marija Noreikienė, Juozas Pažemėnas, Liudas Tamošaitis, Jadvyga Vytuvienė, Jurgis Valaitis.

Antanina Grigaitytė iš Memmingen, Vokietija, apsimokėjo prenumeratos mokėstį už dvejus metus ir pridėjo 78 dolerius "Darbininko" palaikymui. Už auką administracija nuoširdžiai dėkoja.

Aušros Vartų parapijos globamo teatro "Performance Possibilities" antrasis sezonas prasidėjo spalio 9. Per du ateinančius savaitgalius spalio 15, 16 ir 22, 23 bus pastatyti 3 vieno akto vaidinimai. Viename iš jų "tragi-komedijoje" *The Great Nebula in Orion* dalyvauja Julija Nasvytytė. Šis pusiau linksmas pusiau liūdnas veikalas rodo dvi geras drauges, susitikusias po keliolikos metų Bloomingtone's

Julia Nasvytis

krautuvėje ir besidalinančias atsiminimais. J. Nasvytytė yra iš Clevelando. Baigusi Case Western Reserve Universitetą Clevelande, bei eilę vaidybos, šokio ir dainavimo mokyklų. Ji yra vaidinusi daugybę vaidmenų Amerikoje ir Anglijoje, taip pat reklamos televizijoje. Eldred theatre, Clevelande, yra pagirtinai atlikusi sunkią Kate rolę *Shakespeare The Taming of the Shrew*. Kalba gerai lietuviškai ir vokiškai, šoko tautinių šokių grupėse, yra gabi pianistė. Teatras yra 570 Broome St., N.Y.C. Pradžią 8:30 v.v. Dėl informacijos: 212 - 673 - 5636.

BROCKTON, MASS.

Jėzaus Nukryžiuotojo Sopulingosios Motinos Seserų vienuolyno 42-ji metinė šventė

Lietuvos Krikščionybės jubiliejiniai ir 1987 Marijos metais "Darbo dienos" šventėje, rugsėjo 7, pradėta 42-ji metinė šventė 11 val. mišiomis vienuolyno motiniškojo namo koplyčioje.

Mišias aukojo Bostono diecezijos vysk. Daniel A. Hart, D.D., koncelebruojant 26 Naujosios Anglijos lietuviškų parapijų ir kitataučiams kunigams.

Angliškai pamokslą sakė vyskupas, o lietuviškai kun. dr. Antanas Jurgelaitis, OP. Pamokslai labai turiningi, pritaikyti šventei paminint krikščionybės jubiliejų, arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikaciją ir Marijos metus.

Šiai šventei tiek seserys, tiek vienuolyno rėmėjai gausiai pasirošė.

Pavilijonuose buvo gausiai skanaus maisto, gaivinančių gėrimų, suvenyrų, įvairiomis

Apreiškimo parapijos choras po vasaros atostogų vėl tęsia repeticijas, kurios vyksta kiekvieną sekmadienį po 11 val. mišių parapijos salėje. Chorvedis Viktoras Ralys labai kviečia dainos mėgėjus įsijungti į chorą. Praturtinkime savo gyvenimą su muzika, tuo pasitarnaudami Dievui ir Tėvynei.

Mary Sleder, gimusi Lietuvoje 1892 rugsėjo 15, sulaukusi 95 m. amžiaus, mirė spalio 11. Palaidota Maple Grove Cemetery, Queens, N.Y. Nuliūdime liko sūnus Joseph Sleder, dukra Ann Boyce, 9 anūakai, 15 proanūku. giminės dėkoja už apsilankymą, užuojautas, mišias, gėles. Joseph and Jovita Sleder, 547 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

Saulius Valiūnas nedalyvaus ekonominėje konferencijoje, kuri rengiama apskrįcio 7 - 8 Marco Island, Floridoje. Darbininko spalio 2 dienos numeryje, nr. 37, skelbime buvo jo pavardė paminėta, kad jis dalyvaus. Gi spalio 9 skelbime jo pavardės nebėra.

Eufemija Cibienė, iš Great Necko, N.Y., savaitėi išvyko į Chicagą aplankyti savo bičiulių.

Ateitininkų metinė šventė įvyks lapkričio 1 su mišiomis 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Kongresmanas Robert K. Dornan iš Kalifornijos liepos 14 Atstovų rūmuose atkreipė dėmesį į priespaudą, kuri slepia pavergtų Europos tautų žmones, ir įteikė paskelbti Kongreso žinyne Pavergtų Europos Tautų seimo memorandumą, kurį seimo delegacija, lankydamasi prezidentūroje ir kongrese, buvo įteikusi šioms įstaigoms. Lietuvių vardu delegacijoje dalyvavo ir memorandumą pasirašė Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. prof. dr. Bronius Nemickas.

kalbomis knygų, meniškų dirbinių ir mezzininių. Vyko laimėjimams skirtų dovanų traukimas. Vaikai turėjo progos pasivažinėti arklų traukiamu vežimu.

Svečių buvo suvažiavę ne tik iš apylinkių, bet ir iš tolimesnių vietovių. Buvo puiki proga susitikti su seniai matytais pažįstamais, pasižmonėti, aplankyti, kapinėse besilisančius vienuolyno įkūrėją, buvusias vienuolyno viršininkes, seseris ir Šv. Juozapo senelių globos namuose mirusius, kurie čia palaidoti.

Per garsiakalbius svečiams buvo pranešinėjama lietuvių ir anglų kalbomis kas ir kur sodyboje vyksta ar įvyks. Pranešinėjo Marytė Bizinkauskaitė ir jos sesuo Verutė.

Parodyta Religinės Šalpos paruošti vaizdai — skaidrės iš dabartinio gyvenimo Lietuvoje.

Norintiems pasižinti grojo smagus J. Paseikos orkestras.

Vakarop buvo paskelbti pinigės loterijos laimėtojai ir tuo baigta 42-ji metinė šventė.

Šios gražios šventės pasiruošimui buvo įdėta daug darbo ir buvo tvarkingai suorganizuota ir pravaista. Tai nuopelnas vienuolyno gen. viršininkės ses. Marijos Rūtos, pavilijonų planuotojos ses. Elenos Ivanauskaitės ir didelio būrio talkininkų — ses. Uršulės, Družinskų, Dilių bei kitų, vienuolyno rėmėjų, maisto paruošėjų ir patarnavusių prie įvairių darbų.

Seserys dėkingos už pavykusių šventę vysk. D. A. Hart, kunigams, Šv. Kazimiero parapijos chorui, visų darbų talkininkams, rėmėjams ir svečiams.

Skaičiuojama, kad buvo apsilankę per 4000 asmenų, kurie smagiai praleido šventės dieną.

Sėkmės ateityje vienuolyno seserims jų kilniuose darbuose bei visoms ir visiems rėmėjams.

E. Ribokienė

SVARBU KEIČIANTIEMS ADRESŲ

Dabar vis dažniau pasitaiko, kad asmenys, keisdami adresą, administracijai nepraneša senojo adreso, manydami, kad tai lengva kartotekoje surasti. Visi skaitytųjų adresai yra sudėti pagal miesto pašto zonas. Nepranešus senojo adreso, beveik neįmanoma kartotekoje surasti ir pakeisti adreso. Todėl prašome, pakeisdami adresą, būtinai pridėkite ir senąjį.

Veikla su nuostoliu

Rugsėjo 24 įvyko ALT Sandaros 24 kuopos, Montellos Lietuvių Tautinio klubo ir Sandaros klubo Brocktone pusmetiniai susirinkimai, kuriuose išklaudyta finansinė apyskaita, kontrolės komisijos pranešimas ir priimta eilė nutarimų, pagal kuriuos toliau bus tvarkomi tų organizacijų reikalai. Pirmas pusmetis baigtas su didoku nuostoliu.

Priimta eilė naujų, jaunesnių narių.

Nuo spalio 1 Sandaros klubo virtuvėje pradėjo dirbti Jonas Stankus, auksčiau vedęs So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos užkandinę.

Stambi auka

Julija Leščinskienė iš Dorchesterio paaukojo Lietuvių Fondui savo mirusios sesers Teresės Stankūnienės atminimui 10,000 dol. Tai prasmingas paminklas velionei, kuri nuoširdžiai mylėjo Lietuvą ir pagal galimybę dirbo jos naudai.

Laimėtojai

Laisvės Varpo vykdytas piniginis vajuos baigtas dovanų paskirstymu. Tą atlikta traukimą keliu po Laisvės Varpo rudens koncerto rugsėjo 20. Pirmą dovaną — So. Bostono Savings Bank skirta 100 dol. taupą — laimėjo Edward Shakalis iš Plymouth; antrą dovaną — Juozo Kairio, Fitzmaurice Motor Sales savininko, skirtą 100 dol. pinigais — laimėjo Valteris Beržinskis iš Cape Codo; trečią dovaną — 100 dol. grynais pinigais, kuriuos skyrė Sandaros klubas iš Brocktono — laimėjo Andriukas Mikonis iš Cape Codo. Jadvygos Tumavičienės šviesiam atminimui paaukoti 20 dol. sudarė ketvirtą dovaną, kurią laimėjo Stasė Gofensienė iš Brocktono. Valteris Beržinskis savo laimėtą dovaną paskyrė Laisvės Varpo tolimesniai išlaikymui ir tobulinimui.

RENGINIAI

Lapkričio 1 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėje metinis banketas su menine programa, pagerbiant Moniką Plevokienę.

Lapkričio 7 d. 6:30 val. vak. Sandaros salėje, Brocktone, metinis Balfo 72 skyriaus banketas.

Lapkričio 15 — K. Bradūno poezijos rečitalis Lietuvių Piliečių d-jos II-ro aukšto patalpoje 3 val. popiet.

Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje Bostono aukštesniosios lietuvištosios mokyklos tradicinis rudens pobūvis.

Naujosios Anglijos Baltų draugijos koncertai vyksta tokia tvarka: lapkričio 22 — latvių, kovo 3 — estų, balandžio 17 — lietuvių.

Gruodžio 19 d. Šv. Petro lietuvių parapijos salėje tradicinė Bostono aukštesniosios lietuvištosios mokyklos Kalėdų eglutė.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Skausmo prislėgtiems artimiesiems, netekus brangaus tėvo, brolio ir giminaičio

DR. STASIO JASAIČIO,

jo šeimai Californijoje, Elenai ir dr. Kęstučiui Valiūnams, dr. Kazio ir Jurgio Bobelių šeimoms bei giminėms reiškiamė kuo giliausia užuojautą ir drauge liūdime.

Birutė ir Adolfas Venskai
Aldona ir Kajetonas Janačiai

A. A. DR. STASIUI JASAIČIUI

mirus, giliai užjaučiame jo dukterį Dalią Paškevičienę, sūnų Jurgį, seserį Eleną Vallūnienę ir jų šeimams, vello- nio pusseseres dr. Jūratę Jasaitę ir Danutę Picabla. Kartu liūdime praradę artimą draugą.

Irena ir Jurgis Okuniai

A. A. MEČIUI JAUNIŠKIUI

amžnybėn iškellavus, žmonai dr. Rūtai Jauniškienėi, dukrai Eglutei ir jos vyrui advokatui Valdui Duobai ir anūkei Audrei, taip pat seserims ir visiems gimi- naičiams reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

A. ir N. Steponauskai
Apolonija Pažerienė
I. ir S. Giedrikiai
B. ir B. Oniūnai

A. A.

MEČISLOVUI JAUNIŠKIUI,

mirus, giliai užuojautą reiškia jo žmonai dr. Rūtai ir dukrai Eglei Duoblenėi su šeima

Long Island Lietuvių Klubas

A. A. SOFIJAI ALEKSANDRAVIČIENEI

mirus, vyrą Kviriną, dukrą Ireną su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Albinas ir Melanija Verbylai

A. A. MEČIUI JAUNIŠKIUI

mirus, jo žmonai dr. Rūtai Jauniškienėi, dukrai Eglei ir jos šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

N.Y. Lietuvių Gydytojų Draugija

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija.....(718) 827-1352
Adminstr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

New Yorko žinių dar yra 7 puslapy.

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: spalio 17, šeštadienį, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas ir Federacijos 40 metų veiklos minėjimas su iškilminga vakariene. Spalio 18, sekmadienį, madų paroda, rengia Balfas. Paroda pavadinta — rudens lapai.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas vyksta šį šeštadienį, spalio 17, Kultūros Židinyje. Suvažiavimas prasideda 9 v.r. ir baigiasi iškilminga vakariene, kuri bus 6 v.v. Kultūros Židinyje. Apie Federacijos 40 metų sukaktį ir jos veiklą kalbės Salomėja Valiukienė iš New Haveno. Dabar LMK Federacijos pirmininke yra Aldona Pintsch. Suvažiavimą globoja

New Yorko klubas, kuriam pirmininkauja dr. Marija Žukauskienė.

Madų paroda, rengiama Balfo ir pavadinta rudens lapų vardu, rengiama šį sekmadienį, spalio 18, Kultūros Židinyje. Pradžia 3 v. popiet. Bus pademonstruotos gražios rudens mados. Balfo skyriaus valdyba kviečia visuomenę gausiai dalyvauti parodoje ir tuo paremti Balfo veiklą.

Česlovas Grincevičius, Lietuvių Rašytojų Draugijos 1985 metų laureatas, atvyksta iš Chicago ir dalyvaus literatūros ir premijų šventėje, kuri bus spalio 31 Kultūros Židinyje. Premijų mecenatai yra Lietuvių Fondas. Fondo valdyba tą pačią dieną Chicagoje rengia savo veiklos 25 metų sukakties minėjimą, tai pirmininkė negalės dalyvauti premijų šventėje. Ji įgalios Lietuvių Fondo atstovę New Yorke, Liliją Milukię, įteikti premijas trim laureatams.

N. Y. Altos posėdis įvyks š. m. spalio 28, trečiadienį, 7:30 v. v. Kultūros Židinyje. Bus aptarta Vasario 16 minėjimo programa. Alto valdyba kviečia visus, kas tik gali, prisidėti prie šventės parengimo, nes ji mum labai svarbi ir brangi. Posėdyje prašomi dalyvauti organizacijos ir pavieniai asmenys nors jie ir nepriklauso Altui.

Moterų Vienybės pirmasis šio sezono susirinkimas, — sezono atidarymas, — bus spalio 20, antradienį, 7 v.v. įprastinėje vietoje. Congregational Bažnyčios salėje, 91 St. ir 85Rd., Woodhaven. Visos narės ir jų bičiuliai prašomi dalyvauti.

Gedimino ir Audronės Mikalauskų sūnus pakrikštytas spalio 3 Romo Andriaus vardais. Krikšto tėvais buvo Vaitkutė iš Waterburio, Conn., Rimas Vebeliūnas iš Texas. G. ir A. Mikalauskai augina ir dukrą Aleksandrą Juliją.

Už a.a. Vytautą Vaitiekūną, mirties trejų metų sukaktį minint, mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje spalio 24, šeštadienį, 9 val. ryto.

Laisvės Žiburio rudens koncertas bus lapkričio 7, šeštadienį. Iš Clevelando atvyksta iškilius Čiurlionio ansamblis. Koncertas įvyks Richmond Hill aukštesniosios mokyklos (HS) salėje, po koncerto vaisės ir vakaronė Kultūros Židinyje.

Planuokite jau dabar dalyvauti "G. T. International" pirmoje 1988 metų ekskursijoje. Balandžio 7 išvykstama į egzotišką ir nuotykių pilną Pietų Ameriką, įskaitant Braziliją, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreipkitės į: G. T. International, 10401 South Roberts Road, Palos Hills, Ill. 60465. Tel. 312 430 - 7272.

Aidų žurnalo 3' numeris dėl administratoriaus mirties prenumeratoriam bus išsiuntinėtas kiek pavėluotai — spalio gale. Aidų ketvirtą numerį prenumeratoriai gaus apie Naujuosius Metus.

Paroduodamas atskiras vienos šeimos namas Woodhaven — Queens su 4 miegamais kambariais, moderniai įrengtas, su daug kitų ekstra patogumų. Netoli susisiekimas traukiniais ar autobusais bei apsipirkimo krautuvių. Savininkas prašo \$189,900, telefonuoti vakarais po 6 val. 718 849 - 3963.

QUEENS - WOODHAVEN NORTH, 2 family, 5x5, semi-attached, garage, enclosed porch, \$225,000. Call owner in English after 7 P.M. 718 779 - 0677.

Išnuomojamas 5 kambarių butas pirmame aukšte prie pat Highland Parko. Gali būti ir su vaikais. Skambinti dieną 277 - 4177, vakare po 5 val. 827 - 2272.

Išparduodama privati dail. Adomo Galdiko darbų kolekcija. Suinteresuoti prašom skambinti 201 763 - 7622 nuo 8 v.v. iki 10 v.v.

"Kviečiu kartu su manimi atšvęsti Lietuvos krikštą!"

— Kardinolas John O'Connor

**LIETUVOS KRIKSTO 600 METŲ JUBILIEJINĖS IŠKILMĖS
NEW YORKE**

Šv. Patriko katedroje

Fifth Ave., prie 51st Street (Rockefeller Centre)

1987 m. LAPKRIČIO 8 d., SEKMADIENĮ, 2 val. popiet

- ★ Kardinolas John O'Connor kartu su Vysk. Paulium Baltakiu, vyskupais ir kunigais aukos mišias.
- ★ Kardinolas pasakys pamokslą.
- ★ Giedos Apreiškimo parapijos choras.

GARBĖS SVEČIAS —
iš Sibiro ką tik grįžęs
VYTAUTAS SKUODIS

PRIĖMIMAS (po Mišių) —
Hotel Intercontinental,
48th Street, East of Park Ave.

Bilietą į priėmimą kviečiame užsisakyti iki lapkr. 1 d., siunčiant \$25.00 čekį su SAU ADRESUOTU VOKU šiuo adresu:

LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE
351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Norintieji vykti autobusu iš Woodhaven, Maspetho arba Kultūros Židinio kiemo prašomi iš anksto registruotis pas:

Marytę Šalinskienę 718 296-2244 (Woodhaven)
Darbininko administraciją 718 827-1351 (Kult. Židinyje)
Joną Adomėną 718 497-5212 (Maspeth)

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

Lietuvos vadavimo darbe niekada nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

LITERATŪROS ŠVENTĖ— PREMIJŲ ĮTEIKIMAS SPALIO 31 KULTŪROS ŽIDINY

Dalyvauja rašytojai laureatai:

ČESLOVAS GRINCEVIČIUS
PAULIUS JURKUS
ANTANAS VAIČIULAITIS

ir poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Muzikinę programos dalį atlieka:
solistė GINA ČAPKAUSKIENĖ
pianistas WILLIAM SMIDDY

Pradžia 7 v.v. Įėjimas — 7 dol.

Lietuvių Rašytojų Draugijai pavedus, šventę rengia LB New Yorko apygardos valdyba

Visi maloniai kviečiami apsilankyti į lietuviškosios kūrybos šventę!

**BALFO 8-TOJI
MADŲ
PARODA
RUDENS LAPAI**

bus spalio 18 d. 3 val. po pietų
Kultūros Židinyje.

Įeinant aukojama 7 dol.
Stalai užsakomi:

pas Vincą Padvarletį, telef. 847 - 5619
arba
pas Reginą Ridikienę, telef. 849 - 0670

Balfo 100-jo skyriaus
valdyba

LAISVĖS ŽIBURYS

LAPKRIČIO 7 D., ŠEŠTADIENĮ,
SU PASIDIDŽIAVIMU PRISTATO
SAVO 42 RENGINĮ —

VEIKLŲJĮ ANSAMBLĮ IŠ CLEVELANDO

"ČIURLIONIS"

Programoje — moterų, vyrų ir mišrus choras
ir tautinių instrumentų orkestras

Vadovas — BRONIUS KAZĖNAS

Pradžia 6 val. vak. punktučiai
Richmond Hill High School
89 - 30 114 St., Richmond Hill, N.Y.

Po koncerto šokiai ir balius Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Groja BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS
Maistą gamina: EUGENIJA KEZIENĖ

Valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Baliai galima iš anksto užsisakyti stalus pas STASJ KARMAZINĄ 718 - 441 - 1252

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina — 12 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol. Jaunimo bilietai gaunami tik prie įėjimo. Patariama bilietus įsigyti iš anksto paštu. Čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotąsu pašto ženklų voką siųsti: Lithuanian Radio Club vardu, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tas pats bilietas galioja į koncertą ir į šokius. Įėjimas vien į šokius — 5 dol.

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY (area code 201)
P. Macijauskas 998 - 6797
V. Gružas 423 - 3317
D. Didžballienė 925 - 4761
R. Bitėnas 351 - 7963
(Iš New Jersey vyks autobusas,
skambinti P. Macijauskui rytais)

NEW YORK (area code 718)

N. P. Baltrullionis 297 - 0991
A. Diržys 296 - 7385
Ž. Jurlienė 441 - 7831
B. V. Labutis 847 - 5550
E. Kezlenė 296 - 0798
R. Kezys 769 - 3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
V. Vasikauskas 847 - 1286

VISUS ATILANKYTI KVIČIA

KASOS įstaiga 441 - 6799

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9 - 10 V. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS